

Uitkomsten consultatie normen Erkenningregeling en Beloningsregeling Directeuren juni/juli 2024

Indeling

Ingekomen reacties op aangepaste normen en aangepaste Beloningsregeling + beantwoording (versie 10 december 2024) voor zover toestemming is verleend voor publicatie.

Reacties op normen van:

1. Stichting Donateursbelangen
2. Protestant Marriage Encounter
3. VNG
4. Stichting Nepal
5. Stichting Child Support Indonesia
6. Prof. Stokkermans - Erasmus Universiteit
7. Vereniging Rembrandt
8. Mariëlle van Dijk – Mazars
9. Nierstichting
10. WITH Accountants
11. Samphat Foundation
12. Effectmeting
13. Buitenlandse Zaken
14. ALV Goede Doelen Nederland
15. Rode Kruis
16. Vogelbescherming
17. The Hunger Project
18. Martin Bouman
19. Dorcas
20. Houthoff Notarissen

Reacties op Beloningsregeling van:

1. Evangelische Hogeschool
2. Stichting Zuid Hollands Landschap
3. Wilde Ganzen
4. World Vision
5. Friendship Sports
6. ALV Goede Doelen Nederland (antwoord tegelijk met antwoord bij normen)
7. Prof. Stokkermans Erasmus Universiteit (idem)

1. Stichting Donateursbelangen 19 juni 2024

Jordan van Bergen <jordan@donateursbelangen.nl>

Beste Commissie Normstelling,

Hieronder de reactie van Stichting Donateursbelangen op basis van de uitstaande consultatieronde aanpassingsvoorstellen in de normen die loopt van 17 juni tot en met 17 juli 2024.

Als Stichting Donateursbelangen zijn we verheugd om na 2+ jaar lobby van onze kant te zien dat de Commissie Normstelling ter versteviging van de belangen van donateurs een aantal normen heeft toegevoegd. Dit laat ook de toegevoegde waarde van Stichting Donateursbelangen in de zelfgereguleerde goededoelensector zien.

De positie van gevers, met name particuliere donateurs, in het bijzonder heeft onze aandacht. Wij zullen voornamelijk reageren op datgene wat toegevoegd is rondom donateursbelangen en wat naar onze mening beter kan of naar de toekomst toe noodzakelijk(er) is of wordt om aan de normen toe te voegen.

Voordat we reageren willen wij signalen delen met de Commissie Normstelling die wij in de afgelopen 2 jaar onderzocht, geconstateerd en gerapporteerd hebben op basis van input van particuliere donateurs die zich bij Stichting Donateursbelangen gemeld hebben en waarbij de positie van de donateur ondergeschikt lijkt aan die van de organisatie waarop de normen betrekking hebben:

- Er worden GEEN erkende machtigingen verwerkt bij huis-aan-huis werving. zie: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=6602a6e32c5d1c7e26bb5be4>
- CBF-Erkende goede doelen zetten tracking cookies voordat er toestemming is verleend, zie 1e signaal <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=65bbaf39a90ce78ce8f965db> en wat het resultaat is na meer dan 120+ dagen intensief contact met het CBF: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=6614f28577cfbf6fe1ae8c66>
- Vaker dan 1x geld geïncasseerd ondanks de belofte dat dit eenmalig zou zijn: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=6605443faae4472127be458d> Luister ook deze podcast aflevering die veel inzage geeft vanuit het donateursperspectief: <https://open.spotify.com/episode/3ais3JZnDdtMO3eISgip7M>
- Geld geïncasseerd ondanks toezegging beëindiging donateurschap: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=660e543b31acd749a25d800c>
- Profileren en segmentering zonder dat de donateur weet dat dit gebeurt: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=65d08360199c43719fbf4ee6>
- Natuurmonumenten laat donateurs niet langer laagdrempelig communiceren via e-mail: <https://www.donateursbelangen.nl/signaal?recordId=659822808fcfc9d66f6ca3f>
- Opzeggen is het stopzetten van een incasso maar niet het donateurschap. Er wordt geen recht van bezwaar of recht van vergeten bij opzeggen aangeboden.

Samengevat geldt dat de positie van particuliere donateurs er de afgelopen tijd niet op vooruit gegaan is, ondanks de normen die er al waren. Privacyregels wordt in sommige gevallen met voeten getreden, niet erkende machtigingen worden door CBF-Erkende goede doelen verwerkt, er wordt in sommige gevallen vaker dan 1x geld geïncasseerd waarbij de donateur van het kastje naar de muur wordt gestuurd of helemaal geen reactie ontvangt, ondanks toezegging beëindiging donateurschap blijft er in sommige gevallen geïncasseerd worden, er kan niet meer in sommige gevallen laagdrempelig via e-mail gecommuniceerd worden en alleen nog via telefoon of contactformulieren waarbij veel te veel verplicht persoonsgegevens gevraagd worden, opzeggen is niet daadwerkelijk je donateurschap opzeggen zo (b)lijkt maar alleen je incasso, je betaling, wordt stopgezet.

Bovenstaande laat zien dat de normen opgesteld door de Commissie Normstelling ten doel hebben belanghebbenden, waaronder donateurs, te beschermen maar dat in de praktijk ondanks de normen er nog van alles misgaat en beter kan. Strakkere of betere normen geven het CBF meer mogelijkheden om daadwerkelijke verbeteringen door te voeren zodat bovenstaande daadwerkelijk incidenten worden zoals de goede doelen al jaren standaard aangeven dat het om incidenten gaat als een en ander gemeld wordt maar waarbij Stichting Donateursbelangen inmiddels ziet dat dit bij

bepaalde CBF-Erkende goede doelen er een patroon is en het CBF door te zwakke normen rondom fondsenwerving niet echt kan of wil optreden. De financiering van de zelfgereguleerde toezichthouder is voor het grootste gedeelte gebaseerd op de baten afkomstig uit fondsenwerving van de door CBF erkende organisaties. Dit kan en mag nooit een reden zijn om geen harde normen vast te leggen hoe erkende goede doelen hun fondsenwerving op orde horen te hebben.

Reactie met betrekking tot de aangepaste normen:

DEFINITIES

1. We zien dat er een definitie vast is gelegd met betrekking tot de donateur en gevers. Wij kunnen ons vinden in deze definitie(s). Bij de definitie donateur wordt duidelijk aangegeven dat donateurs ook benaderd kunnen worden met een geefvraag, wat valt onder fondsenwerving.
2. In het document komt de term fondsenwervende instellingen voor in de tekst maar er is geen definitie bepaald wat fondsenwerving is en wie nu daadwerkelijk fondsenwervende instellingen zijn. Omdat in het document gesproken wordt over fondsenwervende instellingen lijkt het ons goed als er ook 2 definities toegevoegd worden waarin omschreven staat wie/wat een fondsenwervende instellingen is en wat er onder fondsenwerving wordt verstaan.

NORMEN ERKENNINGSREGELING – ALGEMEEN en op basis van Categorie E

Opmerking: waarom heeft de Commissie ervoor gekozen de artikelnummers per categorie A t/m E te laten afwijken? Waarom niet voor alle categorieën dezelfde artikelnummers aanhouden en waarbij er afwijking is of waarbij 1 artikel niet geldt in een categorie aangeven dat deze norm voor deze categorie niet van toepassing is? Dit zorgt voor eenheid. Nu verschillen de artikelnummers per categorie. Onderstaande reactie is gebaseerd op Categorie E en hoort gelegd te worden bij iedere categorie op het artikel waar we over spreken m.b.t. categorie E.

0.2.2. Indien niet aan alle harde normen is voldaan hoort normaliter het CBF de CBF-Erkenning in te trekken. Dit artikel zorgt voor een uitzondering door bij "bijzondere" omstandigheden een uitzondering te kunnen maken. Als zo'n norm gemaakt wordt hoort, naar de mening van Stichting Donateursbelangen, in het kader van open, eerlijke en een transparante goededoelensector het CBF duidelijk te maken wat deze "bijzondere" omstandigheden zijn. Als de Commissie Normstelling dit nalaat dan geldt dat er sprake kan zijn of komen van achterkamertjes politiek waarvan belanghebbenden geen weet hebben. Dus okay als deze norm toegevoegd/nieuw is maar daarbij hoort wel openheid van zaken indien deze "bijzondere" omstandigheden plaatsvinden. Dit horen namelijk uitzonderingen te zijn en blijven.

0.2.3. Zie reactie 0.2.2. Ook in het geval een organisatie aan alle harde normen voldoet en toch de CBF-Erkenning kwijtraakt of waarbij deze niet verleend wordt hoort het CBF naar belanghebbenden duidelijk te maken waarom er afgeweken is van de standaard normen.

Kan/gaat de Commissie Normstelling een en ander vanuit de normen zo inregelen dat in het kader van transparantie indien 0.2.2. of 0.2.3 van toepassing is op een gecontroleerde non-profitorganisatie het CBF dit aan de belanghebbenden transparant en open duidelijk moet maken als uiteindelijk een en ander nadat 0.2.4. heeft plaatsgevonden definitief is?

1.2.1 Vraag: geldt dat niet ANBI's een CBF-Erkenning kunnen aanvragen? Indien ja, waarom zouden niet ANBI non-profitorganisaties alsnog een batig liquidatiesaldo moeten besteden ten behoeve van een ANBI of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt?

2.3.3. Hoe kan het dat dit artikel geen HARDE norm is? In het belang van donateurs en gevers is het juist belangrijk dat zij vertrouwen in fondsenwervende non-profits horen te hebben. In een eerdere werkgroep Commissie Normstelling is door de toenmalige voorzitter aangegeven dat ALLES wat de werkgroep en de Commissie Normstelling doet uitgewerkt moet worden zodat het geefvertrouwen NIET aangetast wordt. Om nu, opnieuw na 2+ jaar lobby + bovenstaande uitleg rondom de verzwakte positie van donateursbelangen te lezen dat opnieuw de belangrijkste norm in het kader van donateursbelangen geen harde norm is geworden raakt ons echt.

Wij doen een beroep op de Commissie Normstelling om de norm die draait om geefvertrouwen, 2.3.3., een harde norm te maken. Alleen als de Commissie Normstelling deze norm een harde norm maakt kunnen donateurs daadwerkelijk vertrouwen dat CBF-Erkende goede doelen er alles aan zullen doen om open, eerlijke, transparant en respectvol fondsen te werven. Onderzoek door Donateursbelangen in de afgelopen 2+ jaar laat zien dat juist hier de schoen wringt.

2.3.4. Heldere norm maar het is wellicht verstandig(er) om hierbij te vermelden dat erkende organisaties als het om opzeggen gaat altijd en minimaal op welke manier en via welk kanaal dan ook het recht van bezwaar en het recht om vergeten te worden MOETEN aanbieden. Wat blijkt namelijk in de praktijk? CBF-Erkende goede doelen stoppen de incasso maar niet het donateurschap. De betaling wordt stopgezet maar niet het donateurschap op basis van de door goede doelen onterecht gebruikte "klantrelatie". Zie: <https://ellentimmer.com/2024/06/18/anti-spam-2/> helemaal onderin:

[3] In het artikel op fondsenwerving.nl worden donateurs vreemd genoeg als ‘klanten’ aangeduid en wordt over ‘klantrelatie’ gesproken, wat onjuist is.

Het is dus belangrijk te melden in de norm dat als het om opzeggen gaat het verder gaat dan alleen de incasso te stoppen. Donateurs MOETEN de mogelijkheid aangeboden krijgen het recht van bezwaar of het recht van vergeten uit te kunnen oefenen.

2.3.5. Heldere norm maar er is geen norm te vinden als het om straatwerving gaat. Donateurs worden ook op straat aangesproken door zogenaamde fieldmarketeers. Dit zijn exact dezelfde wervingsbureaus en fieldmarketeers die ook aan de deur aanbellen. Als er een norm is voor huis-aan-huiswerving dan hoort er ook een norm te komen voor fieldmarketeers die op straat werven. Zij kunnen op basis van dit normenstelsel doen wat ze willen omdat 2.3.3. geen harde norm is. Als er voor fieldmarketeers die op straat werven geen norm is of komt dan hoort dit een extra motivatie te zijn 2.3.3. een harde norm te maken.

7.2.1. Heldere norm. Donateursbelangen ziet graag dat hoe een organisatie dit doet openbaar wordt en onderdeel van het CBF-Erkeningsrapport.

VRAGEN

Wij hebben 3 vragen voor de Commissie Normstelling

Vraag 1: Is de Commissie Normstelling, als onafhankelijke partij, van mening dat Stichting Donateursbelangen, die voor de belangen van (particuliere) donateurs opkomt, in het erkenningsstelsel hoort te participeren naast de Commissie Normstelling, het CBF en GDN? Dit op basis van de positie van particuliere donateurs die onder druk staat de laatste tijd op basis van de hierboven gedeelde informatie en gewenste verbeteringen in de normen?

Vraag 2: GDN en haar leden hebben een belangrijke positie binnen de Commissie Normstelling. Wordt het voor de commissie, als onafhankelijke partij, niet tijd om ook minimaal een afvaardiging vanuit Stichting Donateursbelangen toe te voegen? Mede op basis van de informatie

die wij vanuit donateurs en gevers ontvangen en waar de commissie haar voordeel mee kan doen bij het bepalen van de normen?

Vraag 3: Hoe kijkt de Commissie Normstelling naar het feit dat rondom de CBF-Erkenning waarvoor de commissie de normen opstelt er tal van andere initiatieven gestart zijn om belangen te behartigen waarbij er geen rol voor Stichting Donateursbelangen is weggelegd en voornamelijk het CBF en de fondsenwervende instellingen, vertegenwoordigd door GDN, en commerciële wervingsbureaus de scepter zwaaien? (denk hierbij aan onder andere de stichting Regulering Huis-aan-huis Werving en Stichting Post Filter. Bij deze organisaties worden niet direct de belangen vertegenwoordigd vanuit het donateursperspectief. Zowel Stichting Donateursbelangen, De Consumentenbond en ACM spelen hierbij geen rol. Het is dus de grote vraag of hierbij ook gekeken wordt naar de belangen van donateurs en gevers zoals in de definitie vermeld staat.

OPROEP AAN DE COMMISSIE NORMSTELLING

Lees onze reacties goed door, pas de normen daar waar mogelijk aan op basis van de gedeelde informatie maar zorg er a.u.b. en vanuit het donateursperspectief voor dat artikel 2.3.3. direct een harde norm voor alle categorieën wordt omdat dit voor donateurs de belangrijkste norm is waar nog veel te veel misgaat in de praktijk, mede op basis van de door ons gedeelde informatie.

Best regards / Met vriendelijk groet,

Jordan van Bergen

Directeur-Bestuurder Stichting Donateursbelangen

[Geachte heer Van Bergen,](#)

[Hartelijk dank voor uw uitgebreide reactie en de door u gedeelde links.](#)

[Allereerst: u stelt ons een drietal vragen over de betrokkenheid van uw stichting bij het stelsel van de Erkenningsregeling. Zoals u bekend vindt ook meer in algemene zin binnen de Raad voor de Erkenningsregeling het gesprek plaats over de betrokkenheid van donateurs bij het stelsel. Die discussie hoort ook daar gevoerd te worden. In overleg met u komen wij hierop terug voor zover het specifiek de Commissie Normstelling betreft. Wij beperken ons hieronder daarom tot uw commentaar voor zover dat betrekking heeft op de aanstaande aanpassing van de normen.](#)

[Bijgaand treft u als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.](#)

[Hierna wordt op uw specifieke opmerkingen ingegaan.](#)

[Het begrip fondsenwervende instelling is afkomstig uit de Richtlijnen \(C2 en 650\) voor de Jaarverslaglegging. In die richtlijnen wordt een definitie gegeven \("De fondsenwervende organisatie is een particuliere organisatie met een maatschappelijke doelstelling die niet op winst is gericht en voor het realiseren van haar doelstelling baten verwerft uit publieke offervaardigheid en daarnaast uit andere bronnen van herkomst zoals overheidssubsidies,](#)

loterijen en baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten”). Overigens is de juiste naam “Richtlijn C2 (resp. 650) voor kleine (resp. grote) fondsenwervende *organisaties* van de Raad voor de Jaarverslaglegging”. De definitielijst die behoort bij de normen van de Erkenningsregeling is hierop aangepast.

Wat betreft norm 0.2.2 (CBF-Erkenning verlenen ondanks dat niet aan alle harde normen is voldaan): het is juist dat indien niet aan alle harde normen wordt voldaan, een erkenning niet wordt verleend. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kan dit anders zijn. In die gevallen is transparantie - binnen de grenzen van betrouwbaarheid die er tussen onder toezicht gestelde en de toezichthouder is overeengekomen – zeker belangrijk. Een voorspelbare en betrouwbare toezichthouder is voor de onder toezicht gestelden van groot belang; voor donateurs is het ook belangrijk te weten waarom voor een specifieke organisatie een uitzondering wordt gemaakt. Het CBF heeft toegezegd in haar Reglement te beschrijven hoe omgegaan wordt met de situaties waarin sprake is van mogelijke toepassing van de normen in 0.2.2 en 0.2.3.

Wat betreft norm 1.2.1 (batig saldo bij liquidatie): ook niet-ANBI's kunnen inderdaad een erkenning aanvragen en bij liquidatie van een dergelijke organisatie dient overgebleven geefgeld te worden besteed aan algemeen nut. Achtergrond is dat het om geefgeld gaat dat door de donateur werd gegeven met een bepaald doel. Naar het oordeel van de commissie is het belang van donateurs er mee gediend, indien hun initiële bijdrage ook na liquidatie van de betreffende niet-ANBI besteed wordt aan algemeen nut en liefst zo veel mogelijk in lijn met de wens van de donateur zodat geefintenties zo veel mogelijk geborgd worden. Het komt overigens weinig voor dat niet-ANBI's een erkenning aanvragen c.q. dat erkende organisaties geen ANBI hebben.

Norm A- 2.3.4/E-2.3.3 (wervingsmethoden en geefvertrouwen): na beraad en op basis van ook andere inbreng, heeft de commissie deze norm hard gemaakt. Daarbij is de norm iets anders geredigeerd. De norm wordt voor alle categorieën:

“Het Goede Doel werft zodanig, dat het geefvertrouwen en de geefbereidheid van Gevers aan Goede Doelen niet worden geschaad.”

Norm E-2.3.4 (relatie beëindigen of aanpassen): bewust is in deze norm gekozen voor het begrip “relatie” en wordt zoals gebruikelijk bij harde normen vereist dat organisaties moeten vastleggen hóe zij het in de norm voorgeschrevene doen. Uit deze vastlegging zal vervolgens moeten blijken dat (en hoe) donateurs hun relatie – die dus meer omvat dan het beëindigen van een incasso - geheel kunnen beëindigen waaronder conform ook de AVG valt het recht om vergeten te worden, of juist alleen aanpassen (bijv. enkel een incasso stoppen). Het CBF zal dit ook in haar referentiekader opnemen.

Norm E-2.3.5 (gebruik Wervingsrooster): van de stichting Regulering Huis-aan-huis Werving begrijpen wij dat de stichting zich zal buigen over de vraag of straatwerving verder gereguleerd moet worden. Afhankelijk van het antwoord op deze vraag, kan dat ook voor deze wervingsmethode leiden tot een gedragscode en andere afspraken. De commissie wacht dat op dit moment af.

Norm 7.2.1 (omgang met belanghebbenden): navraag bij het CBF levert op dat een dergelijke norm opnemen in het Erkenningsrapport niet goed mogelijk is. Het zou resulteren in een papieren exercitie terwijl het juist van belang is de praktijk te beoordelen.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

2. Protestants Marriage Encounter Nederland 23 juni 2024

Kees Buist <kjb@hetnet.nl>

Beste Commissie,

Onze stichting Protestants Marriage Encounter Nederland heeft geen behoefte aan wijzigingen omdat dit voor ons leidt tot meer werk voor onze al overbelaste vrijwilligers maar niet zal leiden tot het verkrijgen van een ANBI-status.

Met vriendelijke groet,

Kees Buist, fondsenwerver stichting Protestants Marriage Encounter Nederland

Geachte heer Buist,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Hierna wordt op uw specifieke opmerkingen ingegaan.

De wijzigingen van de normen zorgen ervoor dat de normen beter aansluiten bij de eigenschappen van uw organisatie en de eisen die het publiek stelt aan goede doelen. Het ANBI-team van de overheid en het CBF hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid in het vaststellen of een organisatie past in de eigen werkingssfeer en zo ja, voldoet aan de eisen. In een beperkt aantal gevallen is een ANBI-status niet mogelijk terwijl een CBF-Erkenning wel mogelijk is. Het is ons niet bekend waarom uw stichting niet in aanmerking komt voor een ANBI-status. Mogelijk dat de helpdesk van het CBF – indien u dat wenst – behulpzaam kan zijn dit te onderzoeken.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

3. VNG

Gerbrand.vandenban@vng.nl

Geachte heer De Graeff,

Hartelijk dank voor uw uitnodiging aan de VNG om te reageren op de conceptvoorstellen. Ik heb hierover ook contact gehad met mijn betrokken beleidscollega's. Daarbij zijn we tot de conclusie gekomen dat de voorstellen niet direct raken aan het werk van de gemeenten en de VNG geen inhoudelijke reactie heeft op de voorstellen.

Ik wens u succes met het afronden van uw werkzaamheden.

Hartelijke groet,

Gerbrand van den Ban Directieadviseur

Geachte heer Van den Ban,

Hartelijk dank voor uw reactie en de moeite die u heeft genomen onze voorstellen te bekijken.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

4. Stichting Nepal 19 juni 2024

Beste Jan Jaap de Graeff,

Onze stichting heeft geen opmerkingen bij dit voorstel.

Met vriendelijke groet,
Krijn de Best
voorzitter Stichting Nepal

Geachte heer De Best,

Hartelijk dank voor uw reactie en de moeite die u heeft genomen onze voorstellen te bestuderen.

Bijgaand treft u als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

5. Stichting Child Support Indonesia 28 juni 2024

jan@childsupportindonesia.nl

Namens de stichting Child Support Indonesia gaarne het volgende:

Uitbreiding categorie B naar 500.000,-- of de eis dat er een accountant aan te pad komt met een samenstellingsverklaring of beoordeling komt te vervallen tot 500.000,--

De kosten van een accountant baart ons grote zorgen. Eerst betaalden wij 8.000,-- bij BDO, later 2000,-- bij een gewone accountant die de laatste keer 4.000,-- in rekening bracht voor de beoordeling van een kant en klare jaarrekening. De beoordeling van een adequate en kundige kascommissie moet aanvaardbaar zijn tot 500.000,--

Met vriendelijke groeten,

Jan van den Berg, arts

Stichting Child Support Indonesia.

Geachte heer Van den Berg,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft uw specifieke opmerkingen het volgende. De huidige categorie B geldt voor organisaties met baten tussen de € 100.000 en € 500.000. De toekomstige categorie B geldt voor organisaties met baten tussen de € 50.000 en € 200.000 en de toekomstige C-categorie betreft organisaties met baten tussen de € 200.000 en € 1.000.000. Uit uw reactie maken wij op dat uw organisatie te maken zal krijgen met de nieuwe C-normen.

In de voorgestelde nieuwe norm C- 8.1.4 wordt bepaald dat de jaarverslaggeving minimaal wordt voorzien van een samenstellingsverklaring van een accountant. In de huidige B-norm is het inderdaad ook mogelijk een controle te laten uitvoeren door een kascommissie.

De commissie vindt het van belang dat organisaties met baten tussen € 200.000 en € 1.000.000 minimaal een samenstellingsverklaring hebben.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

6. Christiaan Stokkermans 2 juli 2024

Goedenavond,

De geboden gelegenheid voor consultatie stel ik zeer op prijs. Hierbij gaat mijn reactie op de voorgestelde nieuwe Normen. Tegen publicatie hiervan op uw website heb ik geen bezwaar. Mocht u behoefte hebben aan nader overleg, dan ben ik daarvoor graag beschikbaar. Indien ik verder op enigerlei wijze behulpzaam kan zijn, bijvoorbeeld bij de verdere redactie, dan ben ik daartoe graag bereid.

Veel succes.

Met vriendelijke groeten,

Christiaan Stokkermans

Prof.mr. Chr.M. (Christiaan) Stokkermans

Hoogleraar Ondernemingsrecht | Departement Law & Business

T +31 (0)6-22207994

E stokkermans@law.eur.nl

CONSULTATIETREACTIE

Aan : Commissie Normstelling Erkende Goede Doelen

Van : Chr.M. (Christiaan) Stokkermans, Erasmus Universiteit Rotterdam

Datum : 2 juli 2024

Over : Concepten voor wijziging van Normen voor CBF-Erkenning juni 2024

Inleiding. Op 17 juni 2024 verspreide de Commissie Normstelling concepten voor aanpassing van de normen voor CBF-Erkenning ter consultatie, met een uitnodiging daarop te reageren. In deze notitie is mijn consultatiereactie vervat.

De wijze waarop het CBF de afgelopen jaren aan professionalisering van de eigen organisatie (met een onafhankelijke positie voor de Commissie Normstelling), de erkenningsregeling en het toezicht heeft gewerkt, valt zeer te waarderen. Dit geldt zeker ook voor de afstemming met het ANBI-team van de Belastingdienst, teneinde gebruikers van de ANBI- en CBF-regelingen zo min mogelijk met

gestapelde regels te belasten. In het algemeen passen de nu gedane voorstellen in die lijn van steeds betere en beter op elkaar afgestemde regelingen.

Bij het finaliseren van de stukken wens ik de Commissie Normstelling inspiratie en succes toe.

Suggesties en vragen. Bij de nu in consultatie gebrachte stukken passen enkele kanttekeningen. Ik beperk mij tot het document “Normen Erkenningsregeling Goede Doelen Categorie E”, concept 12 juni 2024 (het Concept). Mijn suggesties tot aanscherping volgen hieronder. Een gedetailleerde toelichting op het Concept wordt gemist. Enkele vragen komen daaruit voort. Het meeste commentaar hieronder is evenzeer toepasbaar op de concept-normen voor de andere categorieën goededoelenorganisaties.

OVER DE PREAMBULE:

Erkenningsregeling. De Normen Erkenningsregeling vormen momenteel bijlage 10 bij het Reglement CBF-Erkenning Goededoelenorganisaties (het Reglement). De consultatiedocumenten strekken tot wijziging van die bijlage bij het Reglement, maar passen op onderdelen niet goed bij de huidige versie van het Reglement zelf. Vraag is dus of het Reglement (en andere bijlagen daarbij) eveneens gewijzigd zullen worden, met voorafgaande consultatie?

Toepassingsgebied. Onder het kopje ‘Toepassingsgebied’ wordt gesproken over een ‘goed doel’ alsof dat een bepaald type organisatie is. Dit is rommelig en contra-intuïtief taalgebruik. Een goed doel is geen organisatie, maar veeleer iets waarop een bepaald type organisatie gericht is. Vgl. hierna bij de definitie van ‘Organisatie’.

Ontwikkelpunten. Onder het kopje ‘Onderscheid tussen harde normen en ontwikkelpunten’ staat dat een ‘erkend goed doel’ (waarmee kennelijk een type Organisatie wordt bedoeld) zich moet inspannen om inhoud te geven aan ‘het in een ontwikkelingspunt gestelde’, en een eventuele afwijking moet toelichten, met in voorkomend geval een gekozen alternatief. De term ‘ontwikkelpunt’ suggereert dat de ‘Organisatie’ aan een ontwikkeling moet werken. Maar een aantal ‘Organisaties’ voldoet er al aan. Het gaat bij de ‘ontwikkelpunten’ ook niet om punten waar men steeds meer aan kan voldoen, maar veeleer om kwesties die men wel of niet toepast (zoals een bepaalde specifieke rapportage). Bij nadere beschouwing lijkt de term ‘ontwikkelpunt’ veeleer betrekking te hebben op een ontwikkeling bij het CBF, namelijk een ontwikkeling van zachte tot harde norm. Het is dan beter dat het CBF daarover duidelijk is tegenover organisaties. Een aanduiding als ‘(voorshands) zachte norm’ is dan beter dan ‘ontwikkelnorm’.

OVER DE DEFINITIES:

In een poging tot verduidelijking zijn in het Concept veel definities opgenomen. Deze opzet schiet op punten het doel voorbij:

Accountant. Dat de jaarstukken van een organisatie uit categorie E door een AA gecontroleerd mogen worden, is onnodig.

Belanghebbende(n).

De verwijzing naar ‘Doelgroep’ past taalkundig niet in deze definitie.

De passage ‘Donateurs en andere Gevers’ is ook niet strak. Als men kiest voor al die definities is beter om alleen ‘Gevers’ te noemen. Soepeler is om in plaats van over ‘Gevers’ te spreken van ‘donateurs en vrijwilligers’, zoals bepleit bij de definitie ‘Gevers’ hierna.

De omschrijving van ‘Belanghebbende(n)’ is ook erg op individuele personen gericht (‘iedereen’). Overigens gaat 8.1.1 oud terecht over ‘(groepen)’ belanghebbenden. Zowel waar het gaat om de verplichting van de ‘organisatie’ om contact te zoeken met belanghebbenden, als waar het de bevoegdheid tot actie van belanghebbenden betreft, is gewenst dat belanghebbenden niet onnodig als ieder afzonderlijk worden gezien.

(Meerjaren)beleidsplan. Een meerjarenbeleidsplan kan niet betrekking hebben op slechts één jaar.

Bestuur. De eerste zin maakt niet duidelijk of bij toepassing van een bestuur/directie-model het bestuur en/of de directie als ‘Bestuur’ wordt aangemerkt. De tweede zin is niet definiërend en past hier dus niet. Overigens is het verwarrend om een directie die geen bestuur is als bestuur te definiëren. Het RvC/bestuur-model dient duidelijk van het Bestuur/directie-model te worden onderscheiden. Zie bij hoofdstuk 5 (governance) hierna)

CBF-Erkenning. Onscherpe definitie, want ‘voldoen en blijven voldoen’ aan de normen is niet het precieze criterium voor ‘verkrijgen’. Vgl. art. 13 lid 2 Reglement. Het gedefinieerde begrip wellicht wijzigen in: het keurmerk dat een organisatie op basis van het Erkenningsreglement mag voeren. In het Reglement dezelfde definitie hanteren (vgl. aldaar nu de definitie van ‘Erkenning’).

Doelgroep. De term ‘doelgroep’ slaat taalkundig op een groep personen. Het is een beetje vreemd (en onjuist) om cultuur, dieren, landschap en natuur een ‘doelgroep’ te noemen, en het is ook niet nodig. Beter niet doen dus.

Doelstelling(en). Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld. Zonder voldoende scherp afgebakend gedefinieerd begrip heeft een definitie geen zin. Stel, een organisatie denkt dat outsourcing van bepaalde taken aan het ‘hoofddoel’ kan bijdragen, is outsourcing dan een doelstelling, of veeleer slechts een middel? Het onderscheid tussen ‘hoofddoel’ en ‘doelstelling(en)’, en de behoefte aan een dergelijk onderscheid, snap ik ook niet.

Donateur. Het is raar om iemand die gevraagd wordt iets te geven al een donateur te noemen. Ik begrijp ook niet waarom het begrip ‘donateur’ wordt beperkt tot natuurlijke personen als particulier. Waarom kan bijvoorbeeld een bv of een stichting, of iemand als zelfstandig ondernemer, geen donateur zijn? Volgens mij kunnen die allemaal ‘donateur’ worden genoemd.

Erkenningsregeling Goede Doelen. Er wordt verwezen naar een ‘stelsel’, vastgesteld in een ‘convenant’. Is een verwijzing naar het Reglement niet beter (vgl. de definitie van ‘Erkenningsregeling’ in art. 1 sub f van het Convenant)? Het Convenant Erkenningsregeling Goede Doelen staat trouwens wel op de website van de belastingdienst, maar niet op die van het CBF; dat is een gemis.

Gedragcode. Deze gedefinieerde term wordt uitsluitend in 6.1.3 gehanteerd, dus een definitie is helemaal niet nodig. Wat hier in de omschrijving staat, kan in 6.1.3 worden toegevoegd. Dat is ook wenselijk, want zoals 6.1.3 van het Concept nu luidt, valt helemaal niet op dat de ‘normen en waarden’ van de Organisatie in de Gedragcode moeten staan. Het lijkt in 6.1.3 veeleer alsof in de Gedragcode alleen iets ter voorkoming van grensoverschrijdend gedrag hoeft te staan. In de huidige Normen Erkenningsregeling categorie D (6.1 daarvan) is het beter geformuleerd.

Gevers. De reden voor het onderscheid tussen Donateurs en rechtspersonen is mij onduidelijk. Zie ook bij ‘Donateurs’ hierboven. Ook is mij onduidelijk waarom Vrijwilligers onder Gevers geschaard moeten worden. Kunnen vrijwilligers niet beter telkens apart worden genoemd? Dat lijkt me tot meer soepel en natuurlijker taal te leiden. Als gevende rechtspersonen onder het begrip ‘donateurs’ worden gebracht, kan in de hoofdtekst steeds eenvoudig van ‘donateurs en vrijwilligers’ worden gesproken.

Hoofddoel. Voegt deze afzonderlijke definitie echt iets toe? En waarom moet het ‘Hoofddoel’ op ‘maatschappelijke verbetering’ zijn gericht? Waarom zou een doel tot instandhouding (redding) onvoldoende zijn?

Intern Toezichthouder. Nu onduidelijk is wat met ‘Bestuur’ wordt bedoeld (zie boven), is ook

onduidelijk of 'Intern Toezichthouder' mede het bestuur omvat als toezichthouder op de directie in het bestuur/directie-model. De tweede en derde volzin hebben geen definiërend karakter en passen hier dus niet.

Jaarplan. Is het jaarplan voor 2025 geen jaarplan meer zodra het jaar 2025 is aangebroken? De gegeven definitie doet die conclusie vermoeden.

Jaarrekening. De hoofdletter J in "enkelvoudige Jaarrekening" is misplaatst. En hoe moet worden vastgesteld of met 'Jaarrekening' een enkelvoudige dan wel geconsolideerde jaarrekening wordt bedoeld? Check het gebruik van deze gedefinieerde term. Wordt waar een geconsolideerde jaarrekening is vereist met 'Jaarrekening' niet de enkelvoudige én de geconsolideerde jaarrekening bedoeld?

Klacht. Is het gedefinieerde begrip niet wat te ruim gesteld met 'een uiting van onvrede'? Stel, een lid of deelnemer moppert wat tijdens een jaarlijkse vergadering. Is dat dan meteen een 'Klacht' in de hier bedoelde zin? Graag verduidelijken.

Melding. Blijkens de omschrijving heeft dit begrip betrekking op grensoverschrijdend gedrag. In normaal taalgebruik kan een 'melding' ook over heel andere kwesties gaan. Deze definitie is dus niet strak. Kan zij niet gemist worden (de inhoud van het begrip kan in 6.2 worden gezet)? In 8.1.5 wordt de gedefinieerde term ook onjuist gebruikt, want daar wordt gesproken van 'Melding inzake Grensoverschrijdend Gedrag'. Het 'inzake' moet er niet bij als je scherp op de definitie bent.

Niet-Bovenmatige Vacatievergoedingen. De term 'vacatievergoedingen' is erg archaïsch, kan die niet door iets moderns worden vervangen? Verder is onduidelijk op welk 'Besluit' (van wie en van wanneer?) dit ziet. Is een definitie voor deze term überhaupt zinvol?

Organisatie. Een organisatie wordt hier omschreven als: 'een goed doel in de zin van de Erkenningsregeling Goede Doelen'. Maar in die Erkenningsregeling (als daarmee het Convenant of het Reglement wordt bedoeld), is 'goed doel' geen duidelijk begrip (wel de term 'goeddoelenorganisatie' overigens). Het is ook raar om een 'doel' als organisatie te definiëren (of omgekeerd). Beter om in beide documenten dezelfde definitie aan te houden, en niet de ene naar de andere te laten verwijzen. Welke term het beste is, kan men mede van het gebruik laten afhangen. Nadeel van 'goeddoelenorganisatie': het is een lelijk woord. Het genoemde principe 'door ons, voor anderen' is ongelukkig, om dezelfde reden als hierboven bij 'Doelgroep' vermeld.

In de definitie van 'Organisatie' staat verder dat het om een rechtspersoon 'zonder winstoogmerk' moet gaan. Wat wordt hier exact bedoeld met 'heeft geen winstoogmerk'? De vraag is onder meer relevant wegens een lopend debat onder ondernemingsrechtjuristen over de mogelijkheid voor verenigingen en stichtingen om kapitaal deelnemingsrechten uit te geven, en het betalen van een bescheiden vergoeding daarop. Is dat in strijd met het voor deze rechtsvormen geldende uitkeringsverbod (art. 2:26 lid 3 en art. 2:285 lid 3 BW)? Zie over deze problematiek: Chr.M. Stokkermans, De vereniging op aandelen (te verschijnen).

Onderdeel van de definitie 'Organisatie' is verder dat een beroep wordt gedaan op 'het publiek' of 'andere organisaties'. Anders dan dit suggereert is 'het publiek' echter geen 'organisatie'.

Openbaar maken. Is deze definitie nodig? En moet bij openbaar maken niet een nader onderscheid worden gemaakt tussen publicatie via de website en/of in de jaarstukken?

Verklaring. Het is contra-intuïtief om het algemene woord 'verklaring' te reserveren voor een heel specifieke verklaring van een accountant of kascommissie. Beter vermijden.

Vrijwilliger. Het is taalkundig geforceerd te zeggen dat een vrijwilliger tijd 'geeft' aan een organisatie.

Er zijn betere manieren om onder woorden te brengen dat de tijd besteed aan vrijwilligerswerk op één lijn wordt gesteld met een donatie.

Definities algemeen. Sommige gedefinieerde termen worden maar één of twee keer gebruikt. In zulke gevallen wordt de leesbaarheid eerder bevorderd door in plaats van een gedefinieerde term te hanteren, de kwestie waar relevant uit te schrijven.

Verder valt op dat sommige definities niet stroken met elders gehanteerde definities, wat verwarring in de hand werkt.

OVER HOOFDSTUK 0 – Algemeen:

Dit hoofdstuk is een vreemde eend in de bijt, want het bevat geen normen (zoals de andere hoofdstukken), maar veeleer een inleiding op de normen. De constructie met een ‘hoofdstuk 0’ is ook niet zo fraai. Dit kan redactioneel beter worden opgelost.

0.1 aanhef en 0.1.4. Zoals hierboven onder ‘Preamble, ontwikkelpunten’ vermeld, is de term ontwikkelpunten wat ongelukkig. Zij kan beter worden vervangen door ‘(voorhands) zachte normen’.

0.1.1. Hier kan ‘Gevers’ worden vervangen door donateurs en vrijwilligers, zoals hierboven bij de definitie ‘Gevers’ bepleit.

0.1.3 en 0.1.4. Nu ‘CBF-Erkenning’ is gedefinieerd, kan die term hier beter worden gebruikt in plaats van het hier gehanteerde ‘erkenning van het CBF’ (in 0.1.3) en ‘Erkenning van het CBF’ (in 0.1.4).

0.2.1. Onzorgvuldig geformuleerd, want erkenning geschiedt niet ‘door’ vaststelling van voldoen, maar nadat. Bovendien sluit de tekst niet goed aan bij de vereisten voor erkenning in art. 13 lid 2 Reglement.

0.2.2 en 0.2.3. Onzorgvuldig geformuleerd, want ‘het CBF’ is niet ‘zij’. Het laatst zinsdeel (‘ook indien ...’) kan beter luiden: ‘ook al is ...’.

0.2.4. Er staat dat bij het CBF ‘beroep’ kan worden aangetekend. Bedoeld is neem ik aan dat eerst bezwaar en dan eventueel nog beroep kan worden aangetekend, Zie art. 30 Reglement.

OVER HOOFDSTUK 1 – Missie:

1.2.2. ‘een status als’ = ‘de status van’.

Hoofdstuk 2 – Mensen, middelen en werving:

Wellicht past dit hoofdstuk beter ná hoofdstuk 3, omdat vooral de thema’s middelen en werving in het verlengde liggen van de in hoofdstuk 3 besproken onderwerpen.

2.1. Er staat ‘vrijwilligers en werknemers’. Het lijkt beter om de volgorde om te draaien (dus: werknemers en vrijwilligers), omdat de werknemers vanuit de organisatie bezien dichterbij staan.

2.3.3. Waarom is dit een ‘ontwikkelpunt’ en geen harde norm?

2.3.4. Dit is een nieuwe norm. Dit lijkt slechts te gaan over vaste donateurs, maar dat staat er niet. Graag verduidelijken. Er is m.i. ook geen bezwaar om dit mede te laten gelden voor het bredere begrip ‘donateurs’ dat hierboven bij de definitie ‘Donateurs’ is bepleit. En verder: ‘organisatie’ = ‘Organisatie’.

OVER HOOFDSTUK 3 – Organisatie:

Zie de opmerking bij het begin van hoofdstuk 2 hierboven (hoofdstukken 2 en 3 omdraaien). De titel van dit hoofdstuk kan duidelijker. De verwijzing naar ‘Organisatie’ (dus: de goeddoelenorganisatie als rechtspersoon) dekt de lading (strategie, beleid en interne organisatie) niet goed.

3.1.1. Een meerjarenbeleidsplan behoort te worden vastgesteld door het bestuur, niet door een (interne) toezichthouder. In het RvC/bestuur-model is wel goed om voor te schrijven dat het meerjarenbeleidsplan de goedkeuring van de RvC behoeft.

3.3.1 en 3.3.2. In de huidige versie van de Normen Erkenningregeling (categorie D) zijn bestedingsniveau en bestedingsratio tegenover doelstelling respectievelijk hoofddoelstelling geplaatst. In het Concept is het omgekeerd, en worden zij tegenover Hoofddoel (3.3.1) respectievelijk Doelstelling(en) (3.3.2) geplaatst. Waarom dit verschil?

3.3.3. Het oude 3.3.3 is veel duidelijker: inzicht geven in de efficiëntie van de inzet van middelen.

3.4.1. Hier staat ‘impact’ in plaats van het ‘doelrealisatie’ in 3.5.1 van de huidige versie. Voorgescreven wordt een beschrijving van risico’s die de ‘impact’ bedreigen. Wat wordt met ‘impact’ bedoeld? Volgens mij is ‘doelrealisatie’ duidelijker. Vergelijk ook 4.1.3 waar duidelijk over ‘realisatie van haar Doelstellingen’ wordt gesproken. En zie de eerste opmerking bij hoofdstuk 4 hierna.

3.6.1. De Organisatie verstrekt managementinformatie aan het Bestuur respectievelijk de Intern Toezichthouder. Op wie binnen de Organisatie rust die verplichting? Duidelijker onderscheid maken tussen RvC/bestuur-model en Bestuur/directie-model.

OVER HOOFDSTUK 4 – Impact:

Impact vs. doelrealisatie. Wat wordt precies met ‘impact’ bedoeld? In de huidige versie van de Normen Erkenningregeling staat ‘doelrealisatie’. Die term lijkt mij duidelijker. De term ‘doelrealisatie’ wordt ook gehanteerd in nr. 407 van Richtlijn 650 (Fondsenwervende organisaties) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Zie ook bij 3.4.1 hierboven.

4.1.1. Het ‘haar doel/doelgroep’ uit de huidige versie wordt vervangen door ‘voor welke Doelgroep’. De nadruk verschuift zo van doel naar Doelgroep. Veel organisaties hebben een doelstelling die niet op een bepaalde ‘doelgroep’ is gericht (zoals bijvoorbeeld natuurbescherming). Redactioneel is de voorgestelde tekst dus geen verbetering. Zie ook de opmerking bij de definitie van ‘Doelgroep’ hierboven.

4.1.5 sub B. ‘Activiteiten van andere Organisaties’ = ‘activiteiten van andere instellingen’. Het gaat hier namelijk niet om de gedefinieerde begrippen.

OVER HOOFDSTUK 5 – Governance:

Verhouding tot governance codes. Om stapeling van voor organisaties geldende regels zoveel mogelijk te voorkomen, is gewenst CBF-normen zo goed mogelijk af te stemmen op governance codes die eveneens binnen de sector worden toegepast (en omgekeerd). Ten denken valt onder meer aan de Governance Code Cultuur.

Governance-modellen. In de praktijk worden het RvC/bestuur-model (met als variant de one-tier-board) en het Bestuur/directie-model gebruikt. Om duidelijke regels te stellen, kunnen de Normen het beste vanuit het RvC/bestuur-model worden geschreven. Het bestuur is dan gewoon het bestuur en de definitie van ‘Intern Toezichthouder’ kan dan worden vervangen door RvC; voor de omschrijving van bestuur en RvC kan eenvoudig worden aangehaakt bij de begrippen uit Boek 2 BW.

In een apart hoofdstuk (of een aparte paragraaf) kunnen dan de one-tier board en het Bestuur/directie-model worden geregeld. Vergelijk de wijze waarop dit in de Governance Code Cultuur is uitgewerkt.

5.1.1. Wat hier staat is onvoldoende duidelijk. Het onderscheid tussen RvC/bestuur-model en Bestuur/directie-model verdient helderder uitwerking.

5.1.3. Idem.

5.1.4. Hier introduceert het Concept een verplichte ‘toezichtvisie’. Die terminologie sluit niet aan bij die in governance codes, zoals de Governance Code Cultuur. De term ‘toezichtvisie’ is ook niet zo geschikt voor de beoogde inhoud. Veel van de beoogde inhoud staat doorgaans in een reglement, en betreft geen ‘visie’. Verder wordt hier onvoldoende onderscheid gemaakt tussen RvC/Bestuur-model en Bestuur/directie-model.

5.2.1. De notie van ‘beschikken alsof het hun eigen vermogen is’ (afkomstig uit de ANBI-regeling) behoeft verduidelijking.

5.4.2. Verwezen wordt naar de ‘Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties’. Die regeling (volgens het concept daarvoor dat eveneens ter consultatie voorligt) geldt niet alleen voor directeuren, maar ook voor bestuurders (voor zover die een bezoldiging genieten). Dit verdient hier in 5.4.2 verduidelijking.

Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het concept van de ‘Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties’ is niet goed afgestemd op de verschillende governance-modellen. Zo wordt in de inleiding van die concept-regeling de ‘eindverantwoordelijke’ van een goededoelenorganisatie als ‘directie’ aangeduid. Dat is onjuist, want eindverantwoordelijk is altijd het bestuur. Er ontbreekt aandacht voor het geval van een one-tier board, en afhankelijk van het model is onduidelijk wat met ‘toezichthoudend orgaan’ wordt bedoeld.

OVER HOOFDSTUK 6 – Integriteit:

6.1.2 en 6.1.3. De suggestie wordt gewekt dat twee afzonderlijke documenten moeten worden opgesteld: een ‘Integriteitsbeleid’ en een ‘Gedragscode’. Verduidelijkt kan worden dat het één document kan betreffen?

6.1.3. Zie de opmerking die hierboven bij de definitie ‘Gedragscode’ is gemaakt.

6.1.4. ‘tenminste’ = ‘ten minste’. De bepaling vraagt om het faciliteren van ‘besprekingen’. Maar besprekingen van en met wie worden hier bedoeld? Ik neem aan binnen bestuur/RvC/directie. Graag verduidelijken.

6.2. Zie de opmerking die hierboven bij de definitie ‘Melding’ is gemaakt.

OVER HOOFDSTUK 7 – Belanghebbenden:

Zie de opmerking die hierboven bij de definitie ‘Belanghebbende(n)’ is gemaakt.

OVER HOOFDSTUK 8 – Verantwoording:

8.1.1. Er staat dat het orgaan dat de ‘Jaarverslaggeving’ vaststelt 4 maanden uitstel kan geven. Hier dient beter onderscheid te worden gemaakt tussen het bestuursverslag en de jaarrekening. Het eerste wordt vastgesteld door het bestuur. Bij een vereniging wordt de laatste opgemaakt door het bestuur en goedgekeurd (niet vastgesteld) door ALV. Bij een vereniging kan bovendien, volgens de

wet, alleen de ALV uitstel geven. Zie art. 2:48 BW. Wat in 8.1.1 staat, klopt dus niet voor de vereniging. Bij een stichting met een RvC zou verder die RvC bij een uitstel betrokken moeten zijn.

8.1.2. Hier wordt een lijst ‘Openbaar’ te maken informatie gegeven. Sub c is het onderscheid tussen governance-modellen niet duidelijk verwerkt. Is dit de enige plek waar de definitie ‘Openbaar maken’ wordt gebruikt? Kan die definitie niet worden gemist? Zie verder de opmerking bij de definitie van ‘Openbaar maken’ hierboven.

Valt te overwegen om publicatie van bepaalde informatie bedoeld in 8.1.2 in het jaarverslag voor te schrijven? Info op een website kan telkens vrij onopgemerkt gewijzigd worden (terwijl jaarstukken zoals vastgesteld bewaard worden). Enkele publicatie op de website biedt ook minder waarborg dat het Bestuur (en de RvC, waar van toepassing) erop hebben afgetekend. Uiteindelijk komt informatie in het jaarverslag ook op de website terecht, aangezien het hele jaarverslag op de website wordt gezet.

CMS

Geachte heer Stokkermans, beste Christiaan,

Hartelijk dank voor uw uitvoerige reactie en de tijd en moeite die u heeft genomen om uw deskundigheid en ervaring te delen met onze commissie.

Bijgaand treft u als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

In het hiernavolgende gaan wij op uw opmerkingen in waarbij een onderverdeling wordt gemaakt in meer algemene opmerkingen, opmerkingen op de definities en opmerkingen per norm. Tot slot wordt ingegaan op uw opmerkingen op de Beloningsregeling. Dit antwoord is opgesteld door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren.

Algemeen

Erkenningsregeling

Om te beginnen uw opmerking ten aanzien van het feit dat de normen van de Erkenningsregeling van de Commissie Normstelling onderdeel (als bijlage 10) uitmaken van het Reglement van het CBF. Dit is inderdaad niet juist; de normen behoren geen onderdeel uit te maken van dit reglement. Het CBF heeft ons inmiddels laten weten de normen niet meer als bijlage bij het CBF-Reglement op te nemen. Ook de tekst van het CBF-Reglement wordt hierop aangepast. Een voorafgaande consultatie hierover vindt niet plaats.

Toepassingsgebied

Hoewel in eerste instantie de gedachte was terug te keren naar het begrip “goededoelenorganisatie” waar in de aangepaste normen gekozen was voor “organisatie”, wordt toch gekozen voor het begrip “goed doel” om de tekst zo toegankelijk mogelijk te houden. In alle normen is om die reden “Organisatie” vervangen door “Goed Doel”.

Ontwikkelpunten

Het begrip “zachte normen” wil de commissie niet langer gebruiken omdat dit begrip regelmatig vragen bij goede doelen oproept. Duidelijk moet zijn dat een inspanning wordt verwacht aan een niet-vegetgedrukte norm te (gaan) voldoen, indien dat nog niet het geval is. Om die reden is gekozen voor het begrip “ontwikkelpunt”. Het zijn punten waaraan een goed doel op termijn moet voldoen, uiteraard voor zover nog niet aan het in het ontwikkelpunt gestelde is voldaan. Om die reden wordt de tekst iets aangepast (toevoeging van “voor zover het al niet voldaan heeft aan het ontwikkelpunt”).

Definities

Als algemene reactie het volgende. In de normen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij termen zoals die in de wet worden gehanteerd en tegelijkertijd wordt geprobeerd aan te sluiten bij de taal die gebruikt wordt in de sector, zodat de normen leesbaar blijven voor goede doelen. De commissie wil voorkomen dat bijvoorbeeld louter wordt verwezen naar artikelen in het Burgerlijk Wetboek zonder dat de betekenis daarvan voor een gemiddeld goed doel duidelijk is. Ten tweede worden begrippen soms omschreven om een goed doel houvast te bieden. De commissie is wel voornemens conform uw suggestie het aantal gedefinieerde begrippen bij een volgende aanpassing van de Erkenningsregeling zo veel mogelijk terug te brengen. Een aantal definities is nu wel al vervallen omdat inderdaad het betreffende begrip maar éénmaal wordt gebruikt of makkelijk is onder te brengen in de norm zelf. Verder is een aantal definities taalkundig verbeterd conform uw suggesties. Op een aantal specifieke begrippen wordt hierna ingegaan.

De definitie van belanghebbende is aangepast:

Iedereen die een rechtstreeks belang heeft bij de Activiteiten van het Goede Doel, onder wie in elk geval, maar niet uitsluitend, de leden van de Doelgroep, de Donateurs en Vrijwilligers en andere Gevers en Sympathisanten.

Wat betreft de omschrijving van het begrip doelgroep, is de tekst – mede naar aanleiding van andere opmerkingen – gewijzigd in:

De mensen voor wie, of andere entiteiten (zoals cultuur, dieren, natuur, klimaat) waarvoor het Goede Doel diens Missie wil bereiken.

Dat in de definitie van donateur ook wordt genoemd de potentiële donateur (de persoon die *gevraagd* wordt geld en goederen etc.), heeft te maken met het feit dat sommige normen zien op de interactie tussen het goede doel en de (potentiële) donateur voordat de donatie heeft plaats gevonden (bijv. aanbellen bij een woning en de persoon die open doet te woord staan). Dat in de definitie de donateur wordt beperkt tot de natuurlijke persoon (en dus niet ziet op alle gevers), is onder andere omdat de dynamiek van de werving rondom particulieren wezenlijk andere kenmerken en uitdagingen kent dan de werving onder professionele gevers zoals bijvoorbeeld vermogensfondsen. Om daar recht aan te doen, worden donateurs – zijnde natuurlijke personen - als aparte groep genoemd. De definitie is wel taalkundig iets aangepast:

De natuurlijke persoon die als particulier geld of goederen geeft aan een Goed Doel en daarvoor geen tegenprestatie ontvangt. Deze definitie omvat ook de potentiële donateur: de natuurlijke persoon aan wie wordt gevraagd geld of goederen aan een Goed Doel te geven.

Wat betreft de termen donateur en vrijwilliger het volgende. Voor goede doelen zijn (het werven van) zowel donateurs als vrijwilligers essentieel. Beiden zijn zowel indicatief voor het draagvlak voor het goede doel in de samenleving als onmisbaar voor het werk van het goede doel. Voor de normen

van de Erkenningsregeling is het echter goed deze begrippen te onderscheiden. Daarom is er voor gekozen om particuliere donateurs apart te blijven benoemen en hen niet onder het bredere begrip gevers te laten vallen. Uw suggestie om vrijwilligers ook apart te noemen (bijv. in de definitie van belanghebbenden), wordt om die reden wel overgenomen.

Wat betreft de definities die zien op de governance (onder andere bestuur en toezichthouder) en de governance normen zelf (met name hoofdstuk 5), heeft de commissie zich in het kader van de verwerking van de reacties die in de consultatie zijn binnengekomen en hier op zien, laten adviseren door Marleen van Uchelen-Schipper, werkzaam bij Houthoff en tevens universitair hoofddocent aan de Universiteit van Amsterdam. De voorstellen die zij heeft gedaan, zijn door de commissie bestudeerd en grotendeels overgenomen. Dit betreft ook het opnemen van een toelichting ten aanzien van de verschillende bestuursmodellen in de preambule. Ook uw opmerkingen zijn door haar meegenomen voor zover het de governance normen en definities betreft. Ik verwijs u naar de bijlage bij deze mail.

De definitie van gedragscode wordt ondergebracht in hoofdstuk 6. Idem wat betreft de begrippen melding en openbaar maken. Het begrip hoofddoel wordt vervangen door missie. Wat betreft het begrip jaarrekening, is de letterlijke tekst uit het BW nu overgenomen. Onder jaarrekening wordt verstaan:

De enkelvoudige jaarrekening die bestaat uit de balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting, en de geconsolideerde jaarrekening indien de rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt.

Wat betreft het begrip klacht, volgt de commissie uw suggestie en wordt het woord “schriftelijke” toegevoegd.

De definitie van vrijwilliger is taalkundig verbeterd:

Een natuurlijk persoon die tijd aan een Goed Doel ter beschikking stelt en daarvoor geen of slechts een symbolische (dat wil zeggen: een zeer kleine) tegenprestatie ontvangt.

Normen

Hoofdstuk 0

Inderdaad, dit hoofdstuk bevat geen normen. Dit woord wordt geschrapt. Uw opmerkingen wat betreft ontwikkelpunten en het apart noemen van vrijwilligers zijn hiervoor besproken. Uw taalkundige suggesties bij 0.1.3, 0.1.4, 0.2.1, 0.2.2, 0.2.3 en 0.2.4 zijn overgenomen.

Hoofdstuk 1

Uw taalkundige suggestie bij 1.2.2 is overgenomen.

Hoofdstuk 2

Uw volgordelijke opmerkingen wat de plek van dit hoofdstuk betreft en bij 2.1 zijn niet overgenomen. Norm A-2.3.4/E-2.3.3 (gebruik wervingsmethoden) wordt een harde norm en wordt iets anders geformuleerd. Norm E-2.3.4 (het goede doel borgt dat donateurs hun relatie op eenvoudige wijze kunnen beëindigen of aanpassen) gaat niet alleen over vaste donateurs. Het gaat ook om donateurs met een eenmalige donatie die hun relatie met het goede doel – ontstaan door het doen van de betreffende donatie omdat gegevens zijn achtergelaten - willen veranderen of opzeggen, bijvoorbeeld omdat zij niet voor vervolggiften willen worden benaderd.

Hoofdstuk 3

Uw opmerkingen over de taak van de RvC/bestuur (3.1.1 en 3.6.1) zijn meegenomen door Marleen van Ugchelen en verwerkt. Norm 3.3.1 en 3.3.2: mogelijk heeft u met een oudere versie (2020) van de huidige normen vergeleken (2022); de volgorde is destijds al omgedraaid. Norm 3.3.3: de verwijzing over efficiënte en effectieve besteding van de middelen is in een eerdere versie al geschrapt. Tot slot is ook 3.4.1 in een eerdere versie aangepast: impact gaat over zowel de doelstellingen als het bereiken van het hoofdoel/missie.

Hoofdstuk 4

De term doelrealisatie zoals die nu nog voorkomt in de RJ, zal op termijn naar verwachting eveneens worden aangepast naar impact. Norm 4.1.1.: door de definitie van doelgroep te verbeteren, wordt deze norm redactioneel ook verbeterd. Norm 4.1.5. sub b (E): het gaat hier primair om samenwerking tussen goede doelen onderling en niet om andere instellingen.

Hoofdstuk 5

Zoals aangegeven zijn uw opmerkingen meegenomen door Marleen van Uchelen. De modellen zijn verduidelijkt zoals door u gesuggereerd. Wat betreft 5.2.1 (afkomstig uit ANBI): gekozen is de letterlijke tekst van de ANBI eis over te nemen. Uw opmerkingen met betrekking tot de Beloningsregeling zijn voorgelegd aan de Adviescommissie Beloningsregeling en worden apart beantwoord (zie hierna).

Hoofdstuk 6

Dit hoofdstuk is verduidelijkt, ook door het overnemen van definities in de tekst. Zie eveneens de bijlage met dank voor uw suggesties.

Norm 6.1.4 is verduidelijkt. Het gaat om gesprekken over morele dilemma's met medewerkers en vrijwilligers.

Hoofdstuk 8

Bij norm 8.1.1 is een praktische oplossing gevonden voor het door u gesignaleerde punt en de laatste zinsnede weggehaald zodat de zin eindigt na de woorden "vier maanden". De definitie van "openbaar maken" kan inderdaad vervallen en in 8.2.1 worden verwerkt. Uw suggestie tot slot om bepaalde informatie in het jaarverslag als norm in de Erkenningsregeling op te nemen - naast of in aanvulling op hetgeen de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voorschrijven – nemen wij in overweging en zal worden betrokken bij de eerstvolgende revisie van de Erkenningsregeling.

Beloningsregeling

Het concept van de Beloningsregeling is inmiddels afgestemd op de gewijzigde definities behorende bij de normen van de Erkenningsregeling.

Wat betreft de vraag op wie de regeling van toepassing is: ook dit is nu verduidelijkt. De regeling is van toepassing op directieleden van goede doelen en is derhalve van toepassing op titulaire en statutaire directieleden en bestuurders die in een bestuursmodel de directietaken vervullen. De intentie van de regeling is dat de toepassing directieleden betreft die (eind)verantwoordelijk zijn voor de performance van de organisatie en daarover verantwoording afleggen aan het bestuur, dan wel aan het toezichthoudend orgaan, dan wel (in een one tier board) aan de niet-uitvoerende bestuurders.

Doorgaans zullen directie functies als Raad van Bestuur of directeur/directie worden aangeduid. In een meerhoofdig directiemodel zal veelal sprake zijn van te onderscheiden verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld een algemeen en operationeel directeur die gezamenlijk de directie voeren en daarvoor verantwoordelijk zijn. Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur respectievelijk het toezichthoudend orgaan om te beoordelen en te besluiten welke functies onder de werkingsfeer van de Beloningsregeling vallen en wat dat betekent voor verantwoordelijkheden en de rechtspositie van degenen die de betrokken functies vervullen. Daarbij dient zorgvuldig rekenschap te worden gegeven van de relatie tussen de beloning en de bijbehorende verantwoordelijkheden, zodat de beloningsverhoudingen ook de feitelijke verantwoordelijkheden van de directeur/directeuren weerspiegelen.

Zodra de definitieve normen en de Beloningsregeling zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

7. Vereniging Rembrand 4 juli 2024

Geachte leden van de Commissie Normstelling,

De Erkenningregeling Goede Doelen heeft als doel het borgen van vertrouwen, zowel van de gevers als van de samenleving in bredere zin. In dat licht lijkt het niet verstandig om de huidige verhouding tussen besteding aan de doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie (art.3.3.3) los te laten.

In de huidige regeling (categorie D) wordt de verhouding in elk geval beschouwd als redelijk wanneer:

- gerekend over de afgelopen drie jaar, de bestedingen aan de doelstelling(en) als percentage van de totale lasten, gemiddeld minimaal 70 procent bedraagt;
- en het hiervoor genoemde percentage niet aanzienlijk afwijkt van vergelijkbare organisaties;
- en voor bestedingen aan de doelstelling(en) onderbouwd wordt hoe deze bijdragen aan het hoofddoel

De organisatiekosten van een goed doel blijven een gevoelig punt. De Vereniging Rembrandt stelt zich op het standpunt dat het laten vervallen van de huidige norm een risico is voor de reputatie van de goede doelen sector en pleit om die reden voor handhaving van de 70%-norm als gemiddelde over drie jaar om aan te tonen dat dat bestedingen aan de doelstelling(en), wervingskosten en kosten beheer en administratie redelijk zijn.

Zonder enige norm is dat moeilijk te onderbouwen en dat lijkt ons niet wenselijk, zowel voor de organisatie als voor de gever.

Met dank voor uw aandacht en vriendelijke groet,

Leonie

Leonie Pels Rijcken
Bestuurssecretaris/adjunct-directeur

Geachte mevrouw Pels Rijcken,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft norm 3.3.3 (E) zijn diverse opmerkingen binnengekomen. De commissie heeft besloten, zoals u zult lezen in de bijlage, deze opmerkingen ter harte te nemen.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

8. Marielle van Dijk Mazars 7 juli 2024

marielle.vandijk@mazars.nl

Beste leden van de Commissie Normstelling,

In aanvulling op de recente afstemming die ik heb gehad met CBF ten aanzien van de aanpassing van de categorie-grenzen (vanuit mijn rol als voorzitter van de RJ werkgroep voor fondsenwervende organisaties) heb ik inmiddels ook de in onderstaande mail opgenomen documenten kunnen doornemen. Bijgevoegd stuur ik mijn reactie op de aanpassingsvoorstellen:

Reactie bij Oplegger Normen ABCDE

- In de introductie op pagina 1 staat achtereenvolgens dat “uit een evaluatie bleek dat de begrenzing tussen de categorieën – gebaseerd op (enkel) baten – tekortkomingen vertoont en daardoor beperkt draagvlak heeft. Het CBF heeft vervolgens onderzocht hoe een beter passende indeling kon worden ontworpen waarbij ook naar medebepalende factoren als aantal medewerkers en balanstotaal is gekeken.”

Zowel in dit document als in de Normen per categorie zijn de aangepaste categoriegrenzen in een tabel opgenomen. In deze tabel zijn tevens kenmerken per categorie toegelicht. Ondanks het feit dat boven de tabel is aangegeven dat “de categoriegrenzen de baten betreffen” kunnen de kenmerken in de tabel in combinatie met de tekst in de introductie tot verwarring leiden.

Suggestie is om duidelijker aan te geven dat de indeling alleen is gebaseerd op de totale baten. Wellicht de kenmerken alleen in de introductie noemen en aangeven dat deze zijn gebruikt om tot de nieuwe indeling te komen en daarna in de tabel alleen de grenzen van de totale baten te noemen.

- Op pagina 4 van het document onder paragraaf 6 staat ten onrechte dat de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving reeds zijn aangepast naar aanleiding van de nieuwe categoriegrenzen. De Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving zullen de publicatie van de aangepaste normen volgen waarbij pas na de consultatieperiode en definitieve publicatie verwerking kan plaatsvinden in de RJ. In de nieuwe bundel die op korte termijn zal worden gepubliceerd wordt met een voetnoot aangegeven dat consultatie (en aanpassing categoriegrenzen) onderhanden is om de lezer daarop reeds te attenderen.
- In de oplegger is de verwachting benoemd dat veel organisaties in een nieuwe categorie zullen worden ingedeeld naar aanleiding van de aanpassing van de categoriegrenzen. Er is geen toelichting opgenomen over een eventuele overgangsregeling, met name van belang voor de jaarverslaggeving (o.a. ingangsdatum en welke invloed op de vergelijkende cijfers). Verzoek aan de Commissie om hierover een standpunt in te nemen en te verwerken in de publicatie. Overigens is dit ook van belang voor het voorgaande punt en de aanpassing die in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving dient te worden verwerkt.

Reactie bij Categorie A en Categorie B

- Pagina 12 onderdeel 8 gaat over jaarverslaggeving. Voorstel om in 8.1.2 en 8.1.3 “jaarcijfers” aan te passen in “jaarverslaggeving” om daarmee de terminologie consistent te houden.

Reactie bij Categorie C

- Pagina 13 bij 8.1.3: waarom wordt hier gevraagd naar model kostenverdeling conform RJ 650? Voor categorie C wordt nu verantwoording op basis van RJk C2 gevraagd, zoals ook blijkt uit 8.1.1 en 8.1.2.
- Pagina 13 bij 8.1.4 wordt om minimaal een samenstelverklaring gevraagd en vervolgens bij 8.1.5 een beoordelingsverklaring waarbij afwijking hiervan dient te worden toegelicht. Dit lijkt nu strijdig met elkaar. Suggestie om artikel 8.1.4. en 8.1.5 samen te voegen en duidelijk te maken wat ook in de oplegger is aangegeven (minimaal samenstelverklaring en beoordelingsverklaring als ontwikkelpunt).

Ik hoop hiermee een bijdrage te hebben geleverd aan de ontwikkeling van de normen. Bij vragen of onduidelijkheden over bovenstaande ben ik bereikbaar.

Hartelijke groet,

Mariëlle van Dijk

drs. Mariëlle van Dijk RA

Partner Audit & Assurance

Forvis Mazars

Beste Mariëlle,

Hartelijk dank voor je reactie.

Bijgaand tref je allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kun je alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Hierna wordt op je opmerkingen ingegaan.

Oplegger blz. 1/preambule blz. 2 (tabel aangepaste categoriegrenzen): inderdaad heeft de omschrijving tot verwarring geleid en wordt je suggestie in de tabel (preambule) alleen de grenzen van de totale baten te noemen, overgenomen.

Per abuis is in de oplegger opgenomen dat de richtlijnen reeds zijn aangepast; dit moet nog gebeuren. Inmiddels is door de convenantpartijen (die deel uitmaken van de Raad voor de Erkenningsregeling) een besluit daartoe ook genomen. Daarover is met de werkgroep RJ650 gecommuniceerd.

Wat betreft de indeling van veel organisaties in een andere categorie, is een overgangsregeling geformuleerd. Daarover is inmiddels ook naar buiten toe gecommuniceerd.

Norm A/B – 8.1.2 en 8.1.3 (jaarcijfers): je voorstel jaarcijfers te wijzigen in “jaarverslaggeving” is overgenomen.

Norm C-8.1.3 (model kostenverdeling RJ650): hier bestaat niet de mogelijkheid dit te doen volgens C2, dit format model 3 bestaat daar niet, daarom is dit niet toegevoegd als mogelijkheid

C-8.1.4 en 8.1.5 (samenstellingsverklaring/beoordelingsverklaring): om onduidelijkheid te voorkomen, is besloten norm 8.1.5 anders te formuleren:

C-8.1.4. (hard): “De Jaarverslaggeving is voorzien van minimaal een samenstellingsverklaring van een Accountant” (formulering ongewijzigd)

C-8.1.5. (ontwikkelpunt): “Het Goede Doel ontwikkelt zich zodanig dat vanaf enig verslagjaar de samenstellingsverklaring van een Accountant bij de Jaarverslaggeving wordt vervangen door een beoordelingsverklaring van een Accountant.”

Wat beoogd wordt, is een doorgaande lijn te duiden: een Goed Doel met minimaal een samenstellingsverklaring groeit (mogelijk) door naar de volgende categorie, waarvoor een beoordelingsverklaring vereist is. Dan geeft norm 8.1.5. richting om daar naar toe te "ontwikkelen", daar bij stil te staan en waar nodig op te anticiperen. Wat die 'zodanige ontwikkeling' dan behelst verschilt van geval tot geval. Het beoogde effect is reflectie van het bestuur op welke zekerheid en controle gewenst is gezien de omvang en complexiteit van de organisatie. De conclusie van die reflectie kan ook zijn dat nog niet te bepalen is vanaf welk verslagjaar dat zou zijn.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

9. Nierstichting 12 juli 2024

Tom Oostrom | Nierstichting <TomOostrom@nierstichting.nl>

Beste Jan Jaap,

Graag reageer ik op de aanpassing van artikel 3.3.3. De Nierstichting steunt het voorstel om de 70% norm voor doelbestedingen niet meer op te nemen. Ik heb over dit artikel eerder met het CBF en ook met jou als voorzitter Commissie Normstelling overleg gevoerd. Bij de 70%-norm wordt nl. alleen gekeken naar de verhouding doelbestedingen-lasten in de jaarrekening van de Nierstichting, terwijl de Nierstichting de afgelopen jaren succesvol is in het mobiliseren van cofinanciering voor de doelstellingen van de Nierstichting; middelen die onze samenwerkingspartners rechtstreeks overmaken naar onze projecten en activiteiten, en die niet via onze rekening lopen. Wij noemen dit de multiplier van onze inzet. De 70% norm was daarmee een onvolledige weergave van de inspanningen van de Nierstichting m.b.t. de doelbestedingen. Zie ook in de samenvatting van ons jaarverslag 2023: <https://nierstichting.nl/over-de-nierstichting/resultaten/>.

In plaats van het oude artikel 3.3.3 is er bij de nieuwe categorie E een nieuw artikel 3.3.3 gekomen:

3.3.3. De Organisatie berekent de bestedingen aan de Doelstelling(en) als percentage van de totale lasten. De Organisatie licht afwijkingen ten opzichte van haar Jaarplan toe. De Organisatie bepaalt vervolgens in hoeverre dit percentage afwijkt van vergelijkbare Organisaties of van het gemiddelde voor de sector.

Dit betekent dat er nog steeds alleen wordt gekeken naar de financiële middelen die op onze rekening binnenkomen en uitgaan. De overige financiële middelen voor onze doelstellingen, die het resultaat zijn van onze inspanningen (de multiplier), worden dan niet meegenomen. Omdat we in het nieuwe artikel 3.3.3 moeten aangeven hoe ons percentage afwijkt van andere organisaties of het gemiddelde v.d. sector zal wellicht blijken dat de Nierstichting slechter presteert dan haar collega organisaties, terwijl het doelbestedingsratio zoals bedoeld in het nieuwe artikel 3.3.3 geen goede afspiegeling is van de inzet op de doelbestedingen door de Nierstichting. Dit ratio wordt echter wel gepubliceerd op het Erkenningspaspoort van het CBF.

Uiteindelijk wil de sector aan het Nederlandse publiek laten zien hoe effectief een goed doel is in het realiseren van impact op de doelstelling en hoe het goede doel ervoor zorgt dat zoveel mogelijk financiële middelen beschikbaar komen voor de doelstelling. Dan is het van belang om het volledige beeld te schetsen en ook de multiplier mee te nemen in artikel 3.3.3.

Ik wil de commissie verzoeken dit voorstel in te brengen bij de bepaling van het definitieve nieuwe artikel 3.3.3.

Altijd bereid tot nader overleg,

Groeten, Tom

Beste Tom,

Hartelijk dank voor je reactie.

Bijgaand tref je als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kun je alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Met betrekking tot de inhoud van je brief verder het volgende. De commissie waardeert de innovatieve manier van werken van de Nierstichting en het zo impactvol kunnen zijn met het werken met een multiplier van jullie inzet. De commissie wil daarvoor ook de ruimte bieden. Daarom zijn de betreffende normen zo geformuleerd dat goede doelen hun beleid met betrekking tot hun bestedingen (waaronder in het geval van de Nierstichting het mobiliseren en inzetten van co-financiering) voort kunnen zetten respectievelijk verder uit kunnen bouwen. Er wordt weliswaar in het teruggekeerde 3.3 (nu 3.5) een richtinggevend percentage genoemd, maar daarvan kan mits goed gemotiveerd worden afgeweken. De commissie heeft laten vervallen dat het goede doel moet aangeven in hoeverre het betreffende percentage afwijkt van collega-organisaties respectievelijk de sector. Ik verwijs verder naar de bijlage van de brief.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

10. WITh Accountants 12 juli 2024

Geachte heer, mevrouw,

Bijgevoegd sturen wij u onze reactie toe inzake de aanpassingsvoorstellen in de Erkenningregeling.

Wij zijn graag bereid de genoemde punten nader toe te lichten en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Vriendelijke groet,

Jeroen van Schaik AA

Sliedrecht, 11 juli 2024

Onze ref. : JVS/PB/600000/5427

Betreft : Reactie aanpassingsvoorstellen Normen Erkenningsregeling Goede Doelen

Behandeld door : de heer J.R. van Schaik AA en A.M. Tromp MSc RA

Geachte Commissie,

Via deze weg maken wij graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de aanpassingsvoorstellen van de Commissie Normstelling inzake de Erkenningsregeling – aanpassing normen ten gevolge van wijziging categorie-indeling en actualisatie:

- Oplegger Normen ABCDE – Toelichting voor consultatie (definitief);
- Categorie A – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen – concept 12 juni 2024;
- Categorie B – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen – concept 12 juni 2024;
- Categorie C – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen – concept 12 juni 2024;
- Categorie D – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen – concept 12 juni 2024;
- Categorie E – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen – concept 12 juni 2024.

Onderstaand zullen wij per document onze vragen en/ of opmerkingen weergeven die bij het doornemen van de genoemde aanpassingsvoorstellen naar voren zijn gekomen.

Algemeen (geldend voor de oplegger en alle categorieën)

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

M.b.t. definities: Wij stellen voor om van ‘fondsenwervende instellingen’ de terminologie aan te passen naar ‘fondsenwervende organisaties’ in overeenstemming de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Sub, Verklaring (pagina 7):

Voorstel om deze te splitsen in een verklaring van de kascommissie en een accountantsverklaring met een bijbehorende definitie, waarbij de accountantsverklaring wordt ingedeeld naar een samenstellingsverklaring (zonder zekerheid), beoordelingsverklaring (beperkte mate van zekerheid) en controleverklaring (redelijke mate van zekerheid), omdat de accountant geen mededeling doet, maar een accountantsverklaring verstrekt.

Overige:

– Voorstel om overal waar ‘inkomsten’ wordt gebruikt dit te wijzigen naar ‘baten’ (wanneer baten worden bedoeld), omdat inkomsten verwijst naar een inkomende geldstroom die niet gelijk hoeft te zijn aan de baten in een boekjaar. (zie bijvoorbeeld onder normen erkenningsregeling categorie A op pagina 9).

– Voorstel om overal waar ‘opbrengsten’ wordt gebruikt dit te wijzigen naar ‘baten’, zodat eenduidigheid van de terminologie bestaat. (zie bijvoorbeeld onder normen erkenningsregeling categorie A op pagina 13 onder paragraaf 8.2.1 letter g).

M.b.t. Oplegger Normen ABCDE – Toelichting voor consultatie

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Ad 6 (pagina 4):

Wij stellen voor om hierbij te vermelden of er sprake is van een overgangsregeling en hoe deze toegepast moet/ kan worden.

M.b.t. Categorie A – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Paragraaf 8.1.4 (pagina 12):

Het volgende is opgenomen:

‘De Jaarverslaggeving wordt gecontroleerd door een kascommissie of voorzien van minimaal een samenstellingsverklaring van een Accountant.’

De samenstellingsverklaring van de accountant wordt verstrekt bij de jaarrekening en niet bij de jaarverslaggeving (bestuursverslag, jaarrekening en overige gegevens). Voorstel om dit qua bewoording te verbeteren.

Paragraaf 8.1.5 (pagina 12):

Het volgende is opgenomen:

‘Als de Jaarverslaggeving wordt gecontroleerd door een kascommissie, dan wordt de kascommissie aangesteld door het Bestuur. De kascommissie bestaat uit minimaal twee leden die over voldoende financiële deskundigheid beschikken en onafhankelijk en onpartijdig zijn. De Organisatie legt dit vast.’

Hierbij bestaan bij ons de volgende vragen:

1. Welke 'controlenormen' gelden hiervoor? Oftewel uit welke werkzaamheden dienen de kascontroles te bestaan (wat betreft het normenkader)?

2. M.b.t. voldoende financiële deskundigheid: waarop dient dit gebaseerd te zijn?

3. M.b.t. onafhankelijk en onpartijdig: welke regels gelden hiervoor?

M.b.t. Categorie B – Normen Erkenningregeling Goede Doelen

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Paragraaf 8.1.4 (pagina 12):

Het volgende is opgenomen:

‘De Jaarverslaggeving wordt gecontroleerd door een kascommissie of voorzien van minimaal een samenstellingsverklaring van een Accountant.’

De samenstellingsverklaring van de accountant wordt verstrekt bij de jaarrekening en niet bij de jaarverslaggeving (bestuursverslag, jaarrekening en overige gegevens). Voorstel om dit qua bewoording te verbeteren.

Paragraaf 8.1.5 (pagina 13):

Het volgende is opgenomen:

‘Als de Jaarverslaggeving wordt gecontroleerd door een kascommissie, dan wordt de kascommissie aangesteld door het Bestuur. De kascommissie bestaat uit minimaal twee leden die over voldoende financiële deskundigheid beschikken en onafhankelijk en onpartijdig zijn. De Organisatie legt dit vast.’

Hierbij bestaan bij ons de volgende vragen:

1. Welke 'controlenormen' gelden hiervoor? Oftewel uit welke werkzaamheden dienen de kascontroles te bestaan (wat betreft het normenkader)?

2. M.b.t. voldoende financiële deskundigheid: waarop dient dit gebaseerd te zijn?

3. M.b.t. onafhankelijk en onpartijdig: welke regels gelden hiervoor?

M.b.t. Categorie C – Normen Erkenningregeling Goede Doelen

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Paragraaf 3.2.4 (pagina 10):

Het volgende is opgenomen:

‘De Organisatie beheert haar financiën zodanig dat zij inzicht heeft in de relatie tussen toekomstige inkomsten en uitgaven.’

Hierbij bestaat bij ons de volgende vraag:

Is hier de ingaande en uitgaande geldstroom beoogd, dus vanuit liquiditeitsoogpunt, of wordt hier bedoeld op baten en lasten?

Paragraaf 3.5.1 (pagina 10):

Het volgende is opgenomen:

‘De Organisatie heeft een actueel beleid met betrekking tot privacy en informatiebeveiliging waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan organisatorische en technische maatregelen en legt dit beleid vast.’

Hierbij bestaat bij ons de volgende vraag:

Dit is extra t.o.v. categorie B en A. Waarom is dit niet bijvoorbeeld dingedrukt opgenomen bij de categorieën B en A, want dit is toch vanuit AVG ook van toepassing bij kleine(re) goede doelenorganisaties?

Paragraaf 8.1.3 (pagina 13):

Het volgende is opgenomen:

‘De jaarverslaggeving geeft inzicht in de lastenverdeling conform het format ‘Model 3 Toelichting Bestedingen’ uit Richtlijn 650. Als de Organisatie daarvan afwijkt motiveert zij haar overwegingen hieromtrent.’

Aandachtspunt:

In overeenstemming met paragraaf 8.1.2. Jaarverslaggeving is de inrichting overeenkomstig Richtlijn C2.

Echter, in paragraaf 8.1.3 wordt tevens inzicht conform het format 'Model 3' uit RJ 650 gevraagd. Wanneer de jaarrekening samengesteld wordt door een accountant in overeenstemming met RJk C2 is dat geen vereiste vanuit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en bestaat het risico dat deze niet meegenomen wordt in de jaarverslaggeving. Wij geven in overweging dit aan te passen.

Paragraaf 8.1.5 (pagina 13):

Het volgende is opgenomen:

‘De Jaarverslaggeving is voorzien van een beoordelingsverklaring van een Accountant. Als de Organisatie daarvan afwijkt motiveert zij haar overwegingen hieromtrent.’

Hierbij bestaat bij ons de volgende vraag:

Is dit voldoende duidelijk? Onder 8.1.4 samenstellingsverklaring en onder 8.1.5 beoordelingsverklaring.

Wordt hiermee beoogd dat een beoordelingsverklaring verplicht is, maar dat hiervan afgeweken mag worden met motivatie en dat dan tenminste een samenstellingsverklaring nodig is. Wellicht beter om

dit te verduidelijken dan wel te voorzien van een toelichting, zoals opgenomen in de ‘Oplegger Normen ABCDE – Toelichting voor consultatie’.

M.b.t. Categorie D – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Paragraaf 3.7.1 (pagina 11):

Het volgende is opgenomen:

‘De Organisatie heeft actueel beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord handelen op sociaal, ecologisch en economisch gebied. Zij ijkt haar handelen aan bestaande of te verwachten (gedrags)regels die op de Organisatie van toepassing zijn.’

Voorstel om nader te duiden wat er met ‘ijken’ wordt bedoeld?

Paragraaf 5.1.1 (pagina 12):

Het volgende is opgenomen:

‘De governance is zodanig ingericht dat sprake is van een scheiding tussen de functies van het Bestuur (en/of dagelijkse leiding) en de Intern Toezichthouder. De Organisatie legt in de statuten en eventueel reglementen vast hoe zij dit doet.’

Hierbij zou de vraag kunnen ontstaan of het toepassen van het RvT-model verplicht is, mede gelet op datgene wat is opgenomen onder paragraaf 5.1.4.

‘De Intern Toezichthouder stelt een toezichtvisie vast. Daarin wordt zijn taakuitoefening beschreven in de verschillende rollen die hij heeft (toezichthouder, werkgever, adviseur van het Bestuur en netwerker). Tevens wordt in de visie beschreven welke aandacht hij besteedt aan de permanente educatie van zijn leden. In de toezichtvisie wordt tot slot beschreven wat de wisselwerking is tussen de Intern Toezichthouder en het Bestuur. De toezichtvisie wordt vastgesteld na overleg daarover met het Bestuur.’

Overweging hierbij is om dit te verduidelijken of een toelichting hierbij te geven.

Paragraaf 8.1.3 (pagina 14):

Het volgende is opgenomen:

‘De Jaarverslaggeving is voorzien van een controleverklaring van een Accountant.’

Voorstel om dit aan te passen naar: de jaarrekening wordt gecontroleerd door een Accountant. Dit vanwege het feit dat niet de totale jaarverslaggeving (bestuursverslag, jaarrekening en overige gegevens) wordt voorzien van een controleverklaring van een accountant.

M.b.t. Categorie E – Normen Erkenningsregeling Goede Doelen

Wij hebben de volgende vragen en/ of opmerkingen:

Paragraaf 3.7.1 (pagina 11):

Het volgende is opgenomen:

‘De Organisatie heeft actueel beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord handelen op sociaal, ecologisch en economisch gebied. Zij ijkt haar handelen aan bestaande of te verwachten (gedrags)regels die op de Organisatie van toepassing zijn.’

Voorstel om nader te duiden wat er met ‘ijken’ wordt bedoeld?

Paragraaf 8.1.3 (pagina 15):

Het volgende is opgenomen:

‘De Jaarverslaggeving is voorzien van een controleverklaring van een Accountant.’

Voorstel om dit aan te passen naar: de jaarrekening wordt gecontroleerd door een Accountant. Dit vanwege het feit dat niet de totale jaarverslaggeving (bestuursverslag, jaarrekening en overige gegevens) wordt voorzien van een controleverklaring van een accountant.

Wij zijn graag bereid de genoemde punten nader toe te lichten en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

WITh Accountants B.V.

A.M. Tromp MSc RA

J.R. van Schaik AA

[Geachte heer Tromp, geachte heer Van Schaik,](#)

[Hartelijk dank voor uw uitvoerige reactie.](#)

[Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.](#)

[Hieronder gaan wij op de door u genoemde punten in waarbij eerst uw algemene opmerkingen worden behandeld en daarna uw opmerkingen per categorie normen.](#)

[Algemeen incl. oplegger](#)

[Het voorstel bij de definities fondsenwervende instellingen te wijzigen in fondsenwervende organisaties conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is overgenomen.](#)

De definitie van “Verklaring” is verbeterd.

Het voorstel inkomsten te vervangen door het begrip baten en opbrengsten in baten, is waar dat aan de orde is overgenomen.

Inderdaad is sprake van een overgangsregeling. Deze is inmiddels door het CBF bekend gemaakt en ook op onze website gepubliceerd.

Categorie A/B

Norm 8.1.4 (de jaarverslaggeving wordt gecontroleerd door een kascommissie of voorzien van een samenstellingsverklaring van een accountant): de commissie acht van belang dat de jaarverslaglegging in de werkzaamheden wordt betrokken en gaat daar ook (in de praktijk) vanuit. De accountant geeft de verklaring bij de jaarrekening.

Norm 8.1.5 (omschrijving vereisten kascommissie): het CBF heeft een werkprogramma dat aan kleine Erkende goede doelen ter beschikking wordt gesteld via het portal MijnCBF. De kascommissie doet verslag van zijn werkzaamheden waarbij de toezichthouder beoordeelt of de uitvoering voldoet.

Categorie C

3.2.4 Inkomsten en uitgaven refereren aan de kasstromen, waarbij het aangaan van verplichtingen leidend tot toekomstige kasuitstromen aandachtspunt zijn.

Meer in algemene zin geldt dat de bedoeling is dat het Goede Doel een bij haar karakteristieke passende uitwerking geeft aan haar financieel beheer in brede zin (baten / lasten, inkomsten en uitgaven).

3.5.1 Wij zijn het met u eens dat privacy voor elke organisatie relevant is. Privacy is verankerd in de wet; deze norm – die geldt voor organisaties vanaf C – gaat verder. Gevraagd wordt onder andere – door de toezichthouder - om beveiliging van gegevens. Denk aan backups, wachtwoordbeheer en het delen van gebruikersfouten/-incidenten. Dat past niet bij de omvang van A en B organisaties (zie fte karakteristieke).

3.7.1 verduidelijking van het woord “ijken”: dit woord is gewijzigd in “vergelijken”, dit geeft duidelijker aan wat wordt verwacht.

8.1.4 en 8.1.5 (samenstellingsverklaring/beoordelingsverklaring): om onduidelijkheid te voorkomen, is besloten norm 8.1.5 anders te formuleren:

8.1.4. (hard): “De Jaarverslaggeving is voorzien van minimaal een samenstellingsverklaring van een Accountant” (formulering ongewijzigd)

8.1.5. (ontwikkelpunt): “Het Goede Doel ontwikkelt zich zodanig dat vanaf enig verslagjaar de samenstellingsverklaring van een Accountant bij de Jaarverslaggeving wordt vervangen door een beoordelingsverklaring van een Accountant.”

Wat beoogd wordt, is een doorgaande lijn te duiden: een Goed Doel met minimaal een samenstellingsverklaring groeit (mogelijk) door naar de volgende categorie, waarvoor een beoordelingsverklaring vereist is. Dan geeft norm 8.1.5. richting om daar naar toe te "ontwikkelen",

daar bij stil te staan en waar nodig op te anticiperen. Wat die 'zodanige ontwikkeling' dan behelst verschilt van geval tot geval. Het beoogde effect is reflectie van het bestuur op welke zekerheid en controle gewenst is gezien de omvang en complexiteit van de organisatie. De conclusie van die reflectie kan ook zijn dat nog niet te bepalen is vanaf welk verslagjaar dat zou zijn.

Categorie D

5.1.1. vs 5.1.4: een RvT model is niet verplicht. Dit is verduidelijkt, zie ook de bijlage.

8.1.3 idem als bij A

Categorie E

3.7.1 idem als D

8.1.3 idem als A

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

11. Samphat Foundation 12 juli 2024

kim@samphatfoundation.nl

Geachte Commissie,

Het bestuur van de Stichting Samphat heeft kennisgenomen van de voorgenomen aanpassing van de normen van de Erkenningsregeling. Wij kunnen ons in principe vinden in de voorgestelde aanpassingen, maar er is wat ons betreft nog een onduidelijkheid die nadere toelichting behoeft.

In uw voorstel staat het volgende: "Uit de evaluatie bleek echter ook dat de begrenzing tussen de categorieën – gebaseerd op (enkel) baten - tekortkomingen vertoont en daardoor beperkt draagvlak heeft. Het CBF heeft vervolgens onderzocht hoe een beter passende indeling kon worden ontworpen waarbij ook naar medebepalende factoren als aantal medewerkers en balanstotaal is gekeken." Het is ons niet duidelijk hoe de (af)weging tussen de drie criteria - baten, aantal medewerkers, balanstotaal - in de praktijk zal plaatsvinden. Dat staat niet expliciet vermeld. Een verduidelijking op dit punt zou door onze stichting op prijs worden gesteld.

Met vriendelijke groet,
With kind regards,

Kim Egger

Geachte heer/mevrouw Egger,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft uw opmerkingen het volgende.

In welke categorie een goed doel wordt ingedeeld, wordt enkel bepaald door de baten. Het betrekken van niet alleen de baten, maar ook het balanstotaal en het aantal fte, is gebeurd in het proces om te komen tot passende nieuwe categorieën. Nu die passende categorieën gekozen zijn, wordt weer alleen naar baten gekeken om te bepalen in welke categorie een goed doel wordt ingedeeld. Dat verandert niet ten opzichte van het huidige systeem.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

12. Effectmeting 8 juli 2024 -> zie bijlagen (5x)

Beste Sabine & Cees,

Bijgaand in de PDF's onze feedback. Je vindt in de kantlijn de reacties van Deny en mij.

Mocht een toelichting gewenst zijn: neem dan gerust contact met ons op.

Hartelijke groet, mede namens Deny de Jong.

Willem Visser
T 06 45066554 | E willem@effectmeting.nl

Geachte heer Visser,

Hartelijk dank voor uw reactie en die van uw collega.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Omwille van de werkbaarheid, is de reactie van de commissie op uw overige inbreng onder uw aldaar in de kantlijn geplaatste opmerkingen verwerkt. Wij voegen deze stukken toe (vijf bijlagen).

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

13. Buitenlandse zaken 10 juli 2024

Beste mevrouw, meneer,

Via Cees Toor (CBF) ontving ik onderstaand verzoek. Vanuit Min BuZa vindt u hieronder onze (bescheiden) reactie:

- In principe is dit behoorlijk *comprehensive*, zoals de Britten dat zo mooi zeggen.
- Twee opmerkingen van een van onze collega's als oprichter en voorzitter van een kleine organisatie...:

1. Voor de kleinste organisaties zijn zaken zoals meer jaren strategieën en -budgetten nogal al ver van het bed; zeker daar waar het relatief jonge organisaties betreft. Een visiedocument mag je wel vragen. Ook een aantal eisen rondom externe verantwoording zijn wat hoog over. Maar goed, dat is voor ons (BZ) van wat minder belang. Met wervingskosten, kun je daar nog niet zoveel, omdat dit vaak vrijwilligers zijn. Om maar een voorbeeld te geven: ik ben minimaal een paar uur bezig om een subsidie van EUR 1.000 – 2.500 binnen te hengelen). Als ik dat zou berekenen op de tarievangids Rijksoverheid, dan zouden de wervings- en administratieve kosten de pan uit reizen...

2. Bij fondswerving valt me op (maar ik ken de precieze beoordelingscriteria, c.q. vragenlijsten niet) dat dit nogal generiek benaderd lijkt te worden; alsof de middelen alleen maar van brave burgers die iets goeds willen doen komen. Het veld is veel breder: naast de goede gevers, heb je te maken met overheden, private fondsen (weldoeners, fondsen ontstaan uit een nalatenschap), postcode loterij. Wervingskosten kunnen nogal verschillen per bron. Als je eenmaal binnen bent bij de Postcodeloterij, dan zijn daarna de wervingskosten zeer laag...

Groet, Peer van Poortvliet

Geachte heer Van Poortvliet,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk

5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft uw opmerkingen, het volgende.

Kleinere organisaties kunnen volstaan met een beleidsplan voor alleen één jaar. Wat betreft de wervingskosten is van belang dat de normen voortbouwen op de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaglegging. Ook als de wervingskosten nihil zijn, is dit relevant om te vermelden.

Wat betreft de fondsenwerving: het klopt dat het veld van gevers veel ruimer is dan enkel burgers. De Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging vragen niet naar verantwoording van wervingskosten per kanaal. Wij zijn het overigens met u eens dat (vrijwillig gegeven) aanvullende informatie op dit punt de gebruiker meer inzicht geeft.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

14. ALV Goede Doelen Nederland 16 juli 2024

Geachte leden van de Commissie Normstelling,

Tijdens de ledenvergadering van Goede Doelen Nederland op 27 juni jl. zijn de conceptnormen die door de Commissie Normstelling in consultatie zijn gebracht met de leden besproken inclusief de aangepaste Regeling beloning directeuren van goede doelen.

Namens onze leden brengen wij graag het volgende in waarbij we een tweedeling maken in:

1. vragen en opmerkingen unaniem oordeel;
 2. opmerkingen niet unaniem oordeel.
1. Vragen en opmerkingen unaniem

Alle categorieën:

Definities:

Doelgroep: hier ontbreekt klimaat

Donateur: deze definitie is te ruim en moet beperkt worden tot “De natuurlijke persoon die als particulier geld of goederen geeft aan een Organisatie en daarvoor geen tegenprestatie ontvangt.”

In deze definitie is anders iedereen donateur. Voor de bepalingen waarin het woord “Donateur” voorkomt is deze ruime definitie ook niet nodig.

Gevers: duidelijk maken dat er tegenover een gift geen tegenprestatie staat. Een mogelijkheid is de Vrijwilliger uit deze definitie te halen. De Vrijwilliger wordt namelijk ook gedefinieerd.

Klacht: Wat wordt bedoeld met een procesverstoring?

Artikel 0.2.1. “een Organisatie” i.p.v. “Organisaties”

Artikel 2.4.4. “dan wel” vervangen door “en”

Artikel 2.3.5. Het artikel preciezer formuleren. Als een goed doel niet zelf werft, kan zij zelf geen gebruikmaken van het Wervingsrooster.

Categorie D en E

Artikel 5.4.2.

Als de Organisatie een betaalde statutaire of titulaire directie heeft, dan wordt de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties nageleefd. De Intern Toezichthouder ziet hierop toe.

Opmerking: Het is niet de Intern Toezichthouder die toeziet op naleving, maar het is de Intern Toezichthouder, in de rol van werkgever, die zelf moet naleven. Dus de laatste zin verwijderen.

Geen opmerkingen bij de beloningsregeling.

NB Na de ledenvergadering is er door een lid-organisatie nog een, naar het oordeel van het bureau van Goede Doelen Nederland, terechte opmerking bij de beloningsregeling gemaakt. In de beloningsregeling is onder punt 4 van de regeling in het voorstel van de Commissie Normstelling een vaste vermenigvuldigingsfactor opgenomen van 1,3. Nu dit een vaste factor is geworden zal een overgangsregeling moeten worden opgenomen. Het is namelijk denkbaar dat een organisatie binnen de nieuwe regeling niet meer aan de beloningsregeling voldoet waar dat onder de huidige regeling wel het geval is.

2. Opmerkingen niet-unaniem

Bij drie normen wordt door de algemene ledenvergadering uitgebreid stilgestaan.

Categorie C, D en E

Artikel 2.3.2

De Organisatie legt vast wat de gewenste verhouding is tussen de wervingskosten en de inkomsten uit werving en licht deze toe. De verhouding dient redelijk en uitlegbaar te zijn.

Opmerking: Deze norm is nu een harde norm geworden, dus naleving is van direct belang voor het verkrijgen en het behouden van de CBF-Erkenning. Noch voor een organisatie

noch voor de buitenwereld is echter duidelijk wat onder ‘redelijk’ wordt verstaan. In de huidige regeling is dit artikel een bespreekpunt en wordt aan deze norm mede invulling gegeven door de huidige norm 3.3.3. (zie hieronder).

Het huidige artikel 3.3.3. (bespreekpunt voor categorie D)

De verhouding tussen de bestedingen aan de doelstelling(en), wervingskosten en kosten beheer en administratie dient redelijk te zijn. De verhouding wordt in elk geval beschouwd als redelijk wanneer:

- gerekend over de afgelopen drie jaar, de bestedingen aan de doelstelling(en) als percentage van de totale lasten, gemiddeld minimaal 70 procent bedraagt;
- en het hiervoor genoemde percentage niet aanzienlijk afwijkt van vergelijkbare organisaties;
- en voor bestedingen aan de doelstelling(en) onderbouwd wordt hoe deze bijdragen aan het hoofddoel.

In de aangepaste normen ontbreekt nu ieder cijfermatig houvast. De Commissie Normstelling wordt gevraagd het houvast zoals verwoord in het huidige artikel 3.3.3. in de normen op te nemen.

Artikel 3.3.2.

De Organisatie legt in de meerjarenbegroting de gewenste verhouding vast tussen de bestedingen aan de Doelstelling(en), de wervingskosten en kosten van beheer en administratie en licht de hoogte van deze verhouding toe.

Opmerking: Dit artikel is akkoord, maar voorstel is dus daar het cijfermatige houvast uit het huidige artikel 3.3.3. aan toe te voegen.

Categorie E

Artikel 3.3.3.

De Organisatie berekent de bestedingen aan de Doelstelling(en) als percentage van de totale lasten. De Organisatie licht afwijkingen ten opzichte van haar Jaarplan toe. De Organisatie bepaalt vervolgens in hoeverre dit percentage afwijkt van vergelijkbare Organisaties of van het gemiddelde voor de sector.

Opmerking: In het aangepaste artikel 3.3.3. ontbreekt het cijfermatige houvast dat wel in het huidige artikel 3.3.3. staat (zie hierboven).

Besluitvorming leden:

Het merendeel van de aanwezige leden is van oordeel dat het cijfermatige houvast zoals dat in de huidige regeling bij categorie D staat, opgenomen moet worden. De stemming is als volgt: 18 stemmen voor, 0 tegen, 4 onthouding. Aspirant-leden: 3 voor, 0 tegen, 1 onthouding.

De argumenten die hiervoor genoemd worden op een rij:

- 70% gemiddeld over drie jaar is toch voor iedereen haalbaar, als dit houvast verdwijnt, geeft dat onduidelijkheid, zowel voor de organisatie als de buitenwereld en levert dat een reputatierisico op;
- Hoe zuiver is de scheiding tussen normstelling en toezicht als de interpretatie volledig aan het CBF wordt overgelaten.
- Moet een organisatie zelf bepalen wat een vergelijkbare organisatie is en daarnaar op zoek?
- Het publiek vindt het belangrijk hoeveel geld er naar de doelbesteding gaat.

De leden die zich onthouden van stemming zijn van mening dat organisaties zelf, mede door transparant te zijn op de manier zoals ook wordt verlangd in de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, hun verantwoordelijkheid moeten en kunnen nemen richting de samenleving.

We vragen de Commissie Normstelling de normen van de Erkenningregeling inclusief de beloningsregeling conform het bovenstaande aan te passen.

In afwachting hiervan en met vriendelijke groet,

Margreet Plug

Directeur-bestuurder

Beste Margreet,

Hartelijk dank voor de reactie vanuit de Algemene Ledenvergadering van Goede Doelen Nederland.

Bijgaand tref je als bijlage allereerst aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kun je alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Hierna gaan we in op de diverse opmerkingen die gemaakt zijn in de Algemene Ledenvergadering.

Definities

Doelgroep: de suggestie “klimaat” toe te voegen aan de definitie is overgenomen.

Donateur: de toevoeging dat hieronder ook personen vallen die nog geen donateur zijn maar gevraagd worden dat te worden is van belang omdat bijv. de gedragscode die geldt bij huis-aan-huis werving ook al van toepassing is op het moment dat iemand nog géén

donateur is. Juist ook bij het vragen van personen om donateur te worden van een goed doel doen zich interacties voor die in de Erkenningregeling genormeerd moeten worden. Om dit te verduidelijken, is de definitie als volgt aangepast:

Donateur: de natuurlijke persoon die als particulier geld of goederen geeft aan een Goed Doel en daarvoor geen tegenprestatie ontvangt. Deze definitie omvat ook de potentiële donateur: de natuurlijke persoon aan wie wordt gevraagd geld of goederen aan een Goed Doel te geven.

Gevers: In de definitie zijn de woorden “of slechts een symbolische (dat wil zeggen een zeer kleine)” geschrapt.

Klacht: een procesverstoring is bijv. een dierenasiel waar geen water in de drinkbakken zit, bij een welzijnsorganisatie dat de wekelijkse vrijwilliger niet komt opdagen. Besloten is overigens deze zin in de definitie te laten vervallen.

0.2.1: organisatie (Goed Doel) is enkelvoud geworden.

2.4.4: bedoeld zal zijn 2.3.3. “dan wel” is vervangen door “en” conform de suggestie. De norm is overigens naar aanleiding van andere reacties hard gemaakt en anders geformuleerd: “Het Goede Doel werft zodanig, dat het geefvertrouwen en de geefbereidheid van Gevers aan Goede Doelen niet wordt geschaad.”

2.3.5: Ter verduidelijking zal aan de norm worden toegevoegd: “dan maakt zij gebruik – **of laat zij gebruik maken** - van het wervingsrooster”.

Categorie D en E

5.4.2: de laatste zin (De intern toezichthouder ziet hierop toe) is verwijderd.

Categorie C, D, E

Verzocht wordt om de zogeheten 70% norm weer op te nemen bij 3.3. Zoals je kunt lezen in de bijlage, heeft de commissie hier meerdere opmerkingen over ontvangen en heeft zij besloten de consultatie tekst aan te passen op dit punt.

Categorie E

3.3.3. Zie de beantwoording bij categorie CDE.

Tot slot wordt ingegaan op de opmerkingen op de Beloningsregeling. Dit antwoord is opgesteld door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren.

Wat betreft de vraag met betrekking tot paragraaf 4 van de regeling (Maximering jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellingsen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn) geldt het volgende.

Toepassing van de regeling leidt tot vaststelling van het jaarinkomen van de directie. In het kader van de totale beloning, dus de waarde van alle beloningscomponenten opgeteld, schrijft de aangepaste regeling voor dat de verhouding tussen het jaarinkomen en de

waarde van de overige beloningscomponenten niet de verhouding 1:1,3 mag overschrijden. Aangezien deze verhouding tot dusverre niet was genormeerd, is een overgangsregeling opgesteld. Deze overgangsregeling staat opgenomen in de Beloningsregeling op blz. 12.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

15. Rode Kruis 16 juli 2024

Beste Sabine,

Dank voor het toezenden van onderstaande stukken.

De stukken hebben we bekeken en wij zijn tot de conclusie gekomen dat dit vanuit onze kant geen becommentariëring behoeft.

Met vriendelijke groet,

Peter Mulder
Manager Finance & Control

Geachte heer Mulder,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

16. Vogelbescherming 16 juli 2024

ellis.samsom@vogelbescherming.nl

Geachte commissie,

Helaas waren wij niet in de gelegenheid om de ALV van GDN bij te wonen. Ook onze ingestuurde reactie, zie hieronder, heeft de ALV te laat bereikt, waardoor onze reactie niet is meegenomen tijdens de bespreking in de ALV van GDN. Daarom stuur ik hierbij onze aanvullende opmerkingen, zoals mijn collega in de mail hieronder heeft verwoord.

Mocht dit nog aanleiding geven tot vragen of nadere uitleg behoeven, kunt u haar bereiken op de gegevens die in die mail vermeld zijn.

Met vriendelijke groet,

Ellis Samsom
Verenigingssecretaris

Vogelbescherming Nederland

Mail 27 juni 2024 aan GDN:

Geacht Bestuur,

Helaas ben ik verhinderd om de ALV vanmiddag bij te wonen. Na overleg met uw secretariaat, geef ik graag onderstaande mee tbv agendapunt 6.

In uw notitie, waar een reactie op wordt gevraagd, wordt niet gesproken over administratieve lastendruk. In de begeleidende brief van de Commissie Normstelling wordt aangegeven dat het uitgangspunt blijft, dat de normen hanteerbaar moeten blijven, zowel inhoudelijk als uit oogpunt van administratieve lastendruk. Hoewel we de aanleiding van de aanpassing begrijpen en de uitwerking van de normstelling in grote lijnen onderschrijven, constateren we tegelijkertijd dat wel degelijk sprake is van toegenomen lastendruk om te kunnen blijven voldoen aan de normering. *We vinden dit onwenselijk.*

Daarnaast constateren we dat de gewijzigde categorie-indeling, en meer specifiek de toevoeging van de categorie E, kostenverhoging met zich mee kan brengen voor organisaties. *We vinden dit onwenselijk.*

De consultatieperiode loopt tot 17 juli. Ik ben graag bereid bovenstaande mondeling toe te lichten, voor 17 juli.

Met vriendelijke groet,

Ellen J.M. Hondeveld
Hoofd Bedrijfsvoering

Geachte mevrouw Samsom,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft de mogelijk toegenomen lastendruk deelt de commissie uw zorg. De aanpassingen die de commissie nu heeft gedaan, leiden naar onze verwachting tot een betere aansluiting van de normen op de specifieke eigenschappen van de verschillende categorieën organisaties. Dat zal de toepassing van de normen kunnen vergemakkelijken. Niettemin vindt de commissie het ook belangrijk het normenkader voor goede doelen zo beperkt mogelijk te houden. Dit aandachtspunt van staat op de agenda van de Commissie en zal betrokken worden bij de eerstvolgende aanpassing van de Erkenningsregeling.

Wat betreft de mogelijke kostenverhoging voor organisaties door de toevoeging van een categorie E verwijzen we u naar het CBF. Het CBF stelt de tarieven vast en heeft een nieuwe manier van tarifiering voorgesteld bij de herziening van de categorieën. Deze nieuwe manier van tarifieren komt tegemoet aan een aantal bezwaren die door goede doelen ervaren werden bij de huidige wijze van tarifiering.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

17. The Hunger Project 16 juli 2024

Beste Jan Jaap de Graeff,

Via deze brief maken wij gebruik van de gelegenheid om te reageren op een voorstel voor aanpassing van de normen van de Erkenningsregeling Goede Doelen van het CBF.

Allereerst is het goed om te melden dat wij in principe voorstander zijn van het creëren van de nieuwe categorie E. Wij hebben daar echter wel de volgende kanttekeningen bij.

Stichting The Hunger Project Nederland zou een van de organisaties zijn die in de nieuwe normering overgaat naar categorie E. Wij zijn een relatief kleine organisatie, maar omdat wij penvoerder zijn van een subsidieprogramma gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken, zijn onze totale baten in 2023 aanzienlijk hoger dan wat wij uitgeven aan ons ‘eigen’ werk. 62% oftewel EUR 7.333.657 van onze baten loopt via onze boeken (conform RJ 650), maar wordt vervolgens overgemaakt naar alliantie partners voor werk dat zij verrichten. Twee van deze partners hebben eveneens een CBF-erkenning. Wij hebben

daarom om twee redenen bezwaar tegen de berekening die gekoppeld is aan de nieuwe voorgestelde categorie indeling:

a. Door de nieuwe categorie indeling wordt de CBF-erkenningsregeling voor The Hunger Project aanzienlijk duurder, terwijl het overgrote deel van de baten niet voor onze organisatie bestemd is. Dit ervaren wij als een ‘pervoerdersstraf’.

b. Wij vinden het niet correct dat het CBF dezelfde financiering twee keer meerekent:

The Hunger Project berekening omvat baten die ook meegenomen worden in de berekening van baten bij een tweetal alliantiepartners. Het is terecht dat ze daar opgenomen worden; de baten worden immers besteed aan hun werk.

We beseffen dat dit in de huidige berekening ook al zo is en hebben dit daarom ook al eerder aangekaart. Bij de nieuwe erkenningsregeling zouden wij de consequentie echter als organisatie financieel zwaarder voelen, vandaar dat we het nu formeel aankaarten.

De tweede opmerking die we willen maken betreft de nieuwe norm 3.3.3 onder Categorie E. Die norm stelt:

‘De Organisatie berekent de bestedingen aan de Doelstelling(en) als percentage van de totale lasten. De Organisatie licht afwijkingen ten opzichte van haar Jaarplan toe. De Organisatie bepaalt vervolgens in hoeverre dit percentage afwijkt van vergelijkbare Organisaties of van het gemiddelde voor de sector.’

Wij gaan ervanuit dat het CBF voor het correct uitvoeren van deze nieuwe bepaling tijdig informatie aanlevert over vergelijkbare organisaties of het gemiddelde van de sector. Dit om te voorkomen dat wij zelf hiernaar onderzoek moeten doen, hetgeen onze administratieve lasten aanzienlijk zou verhogen ten koste van het werk dat wij verrichten voor onze doelstelling.

U kunt deze reactie publiceren op uw website.

Wij vertrouwen erop dat u bovenstaande punten meeneemt in uw weging, en dat er een aanpassingsvoorstel volgt.

Met vriendelijke groet,

Annelies Kanis – directeur

[Geachte mevrouw Kanis,](#)

[Hartelijk dank voor uw reactie.](#)

[Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.](#)

Wat betreft uw opmerkingen het volgende.

Onze commissie gaat niet over de tarifiering van het CBF. Wij verwijzen u wat dit betreft graag naar hen.

Wat betreft uw opmerking over het percentage doelstellingsbesteding ten opzichte van de totale lasten (norm 3.3.3. bij E): hierover zijn meer opmerkingen gemaakt. In de bijlage leest u wat de commissie met deze opmerkingen heeft gedaan.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

18. Martin Bauman 17 juli 2024

martin@baumannen.nl

Goedemiddag commissie,

Bijgaand treffen jullie mijn reactie op het voorstel voor aanpassing van de normen van de erkenningsregeling aan.

Desgewenst ben ik graag bereid het een en ander nader toe te lichten. Ik wens jullie veel succes en wijsheid toe bij de beoordeling van alle ingediende reacties en kijk uit naar het eindresultaat.

Hartelijke groeten,

Martin Bauman

T: +31 6 51 34 35 11

Reactie Martin Bauman op het voorstel voor aanpassing van normen van de erkenningsregeling

Allereerst complimenteer ik alle betrokkenen bij de totstandkoming van de nieuwe categorie- indeling en normen. De verdere verbetering en actualisering spreekt mij zeer aan.

Ik heb desondanks een aantal aandachtspunten, die ik graag meegeef aan de Commissie Normstelling.

Algemeen categorie-indeling

1. Ik blijf de eerste categorie nog steeds overbodig vinden. Ik zou gewoon categorie A laten lopen van 0 tot € 200.000. Maakt het overzichtelijker en de normen van A en B verschillen weinig.

Hoofdstuk Normen erkenningsregeling - Algemeen (Hoofdstuk 0)

1. Nieuw is het hoofdstuk 0. Algemeen, dat is bedoeld voor alle instellingen. De hierin genoemde punten zijn in mijn ogen meer uitgangspunten en voorwaarden dan normen. Ik zou daarom het woord Normen voor 0. Algemeen veranderen, mede ook omdat een aantal punten slaan op het CBF en niet op de instellingen, zoals 0.2.1. en 0.2.4. Het toetsen van instellingen zal feitelijk beginnen bij 1. Missie en niet bij 0. Algemeen.

Hoofdstuk Normen Categorie A

1. In Hoofdstuk 2 is 2.1.1. Vrijwilligers en medewerkers nu als eerste niet harde norm vermeld. Ik zou dit artikel naar achteren plaatsen en beginnen met de vetgedrukte normen. En het is een norm die waarschijnlijk niet bij elke instelling zal voorkomen. Begin daarom met het belangrijkste en meest voorkomende (zoals het feitelijk ook is in de huidige regeling).

2. Hoofdstuk 3. Meerjarenbeleidsplan. Eventueel aangeven wat de minimale termijn is. B.v. een plan voor de komende 3 jaar. En ook een meerjarenbegroting op laten stellen. Is nu multi-interpretabel met deze tekst.

3. Hoofdstuk 3. Risicobeheersing. Ik weet niet of instellingen die minder dan 50K ophalen, hier nu mee bezig zijn of moeten zijn. Vooral als ze niet zullen groeien.

4. Hoofdstuk 5. Governance, norm 5.1.3: ik zou 'zo nodig' weglaten, omdat 'inhoud en financiële' kennis essentiële kennisgebieden zijn, die elke organisatie afgedekt moet hebben met de juiste mensen.

5. Hoofdstuk 6: Integriteit. Norm 6.1.2 is niet meer vetgedrukt, in de oude regeling wel. Ik zou deze norm als een harde norm opnemen en niet als een ontwikkelpunt, gelet op de maatschappelijke aandacht hiervoor.

6. Hoofdstuk 8: Verantwoording: norm 8.1.2. Verplicht is de jaarcijfers op te stellen conform C2. Mag RJ650 niet? Ik zou die mogelijkheid ook bieden. Je hoeft nl. niet verplicht van vrijstellingen gebruik te maken.

7. Idem norm 8.1.3; Adviezen en instructies van wie?

8. Norm 8.1.4. De kascommissie zal feitelijk werkzaamheden kunnen verrichten. Maar een controle kan zij niet uitvoeren. Dat is aan de accountant, nog even los van het mogelijke gebrek aan kennis en expertise van veel leden van kascommissies. Ik heb recentelijk voor het CBF een nieuw voorstel voor een werkprogramma geschreven voor kascommissies met een format voor een verslag. Ik zou daar kennis van nemen en daarna kijken welke bewoordingen het best passen bij dit artikel. Ik heb dit gerapporteerd aan Liesbeth Vente en Gerjob Lootens in het begin van dit jaar.

9. Paragraaf 8.2.1 Verantwoording punt c. Ik zou ook de naam van de directeur laten vermelden, al dan niet titulair of statutair.

10. Paragraaf 8.2.1. Ik zou ook de samenstellingsverklaring, dan wel verklaring van de kascommissie openbaar laten maken.

11. Norm 8.2.1. punt n: actuele meerjarenbeleidsplan, inclusief -begroting. Geldt ook voor de volgende categorieën.

Hoofdstuk Normen Categorie B

1. Zie ook mijn eerste opmerking bij categorie A. nauwelijks verschil en de werkelijke verschillen zijn vaak ontwikkelpunten. Dus nogmaals een advies om A en B samen te voegen. De drempel blijft immers ook hetzelfde, nl. € 1.

2. Categorie A kent artikel 5.1.4 (harde norm voor het vastleggen van hoofd- en nevenfuncties). Bij categorie B ontbreekt deze. Kan hem ook elders niet vinden. Ik zou hem daarom hier alsnog toevoegen.

3. De door mij gemaakte opmerkingen over categorie A slaan hierdoor ook op Categorie B.

Hoofdstuk Normen Categorie C

1. Paragraaf 3. Norm 3.2.4. Is dit niet al impliciet opgenomen in het meerjarenbeleid en -begroting? Dan kan deze norm vervallen. Hoe kan je anders tot een meerjarenbegroting komen?

2. Normen 3.6.1. tot en met 3.6.4. Interne sturing en beheersing. Deze normen zouden wat mij betreft harde normen moeten zijn. En de betalingsorganisatie is in elke organisatie een 'key point' waar geen toleranties gelden (3.6.2).

3. Normen 7.3.1 zou ik heroverwegen. Of de redactie van deze norm met anders. Als een klager iets roept, dan moeten volgens 7.3.1. Belanghebbenden hierbij betrokken worden. Dat is toch niet te doen? Of wordt met Belanghebbenden hier de klager bedoeld? Die is toch sowieso betrokken? En waarom heet deze paragraaf Belanghebbenden en Impact terwijl over de afhandeling van klachten gaat?

4. Hoofdstuk 8: norm 8.1.2: Waarom deze verplichting niet voorn Categorie B?

5. 8.1.2 en 8.1.3 is een beetje hinken op twee gedachten. Waarom niet al gelijk RJ 650 als geheel verplicht stellen? Met name omdat verdeelsleutels en gemengde kosten dan ook al eerder in de jaarrekening transparant dienen te worden gemaakt.

6. 8.1.4 en 8.1.5 vind ik niet logisch. Je voldoet met een samenstellingsverklaring aan een harde norm, maar moet wel uitleggen waarom je geen niet-verplichte beoordelingsverklaring hebt (8.1.5). Artikel 8.1.5 zou wat mij betreft weggelaten kunnen worden.

7. 8.2.1 lid d. spreekt over de Jaarverslaggeving. Ik zou dit woordgebruik consequent gebruiken, dus ook voor de categorieën A en B en termen als Jaarcijfers weglaten. Is ook geen officieel jargon.

8. Ook hier vermeld ik dat de door mij gemaakte opmerkingen over de categorieën A en B ook kunnen doorslaan naar deze categorie.

Hoofdstuk Normen Categorie D

1. Norm 3.2.5: 'legt vast' vervangen door stelt op. En ik zou aangeven voor welke periode. Voor de lopende maand of voor 3 jaar? Is ni een beetje vaag. Eventueel dit punt toevoegen aan 3.1.1.inclusief een meerjarenbegroting en liquiditeitsprognose.
2. Norm 5.1.3 is nieuw voor wat betreft het verantwoording afleggen door de RvT op de naleving van normen van de erkenningsregeling. Ik zou dit punt als ontwikkelpunt in categorie C opnemen, anders zal deze norm bij veel raden rauw op hun dak vallen.
3. Norm 5.1.4. Toezichtvisie. Is ook nieuw. Ik zou dit als ontwikkelpunt opnemen. Voor een organisatie met € 1 miljoen aan baten is dit wel erg veel gevraagd. Verder 'onder meer' toevoegen voor wat betreft de taken. Ik denk dat er voor een visie nl. meer beschreven dient te worden. Nu staat het limitatief opgesomd en dat is te weinig.
4. Norm 5.2.2. inzake de benoemingstermijnen. Ik zou deze 'in beginsel' maximeren. En wat in geval van een bestuursmodel met een titulaire/statutaire directie? En moet je dan ook niet een maximale periode beschrijven, b.v. maximaal 8 jaar (2 x 4) of 9 jaar (3 x 3) bijvoorbeeld? Nu is het feitelijk onbeperkt, als het maar beschreven staat.
5. Norm 5.2.3 Externe begeleiding wordt verplicht voorgeschreven. Ik zou dit niet als onvoorwaardelijk opnemen, maar als suggestie.
6. Norm 8.2.1 punt d. De jaarverslaggeving incl. controleverklaring van de onafhankelijke accountant.
7. Norm 8.2.1 punt r. Moet je dit nu openbaar maken? Hoe stellen jullie dit je voor?
8. Norm 8.2.1. punt v. Is deze niet sowieso verplicht om te hebben? Zo niet, moet deze dan niet verplicht worden gesteld?

Hoofdstuk Normen Categorie E

1. Voor deze categorie nog een algemene opmerking. Waar moeten ontwikkelpunten uiteindelijk toe leiden? Is het niet beter deze ook als harde norm te bestempelen dan wel te laten vervallen?

Tot zover mijn opmerkingen. Ik wens de commissie veel succes met de behandeling van alle suggesties en ben graag bereid mijn punten desgewenst nader toe te lichten.

Hartelijke groeten,

Martin Bauman

Geachte heer Bauman, beste Martin,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u allereerst als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen van de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Hierna gaan wij op uw opmerkingen in.

Algemeen

In het verleden werd inderdaad geen onderscheid gemaakt tussen de normen die gelden voor organisaties tot € 200.000 aan baten. Sinds enkele jaren bestaat een aparte normenset voor organisaties tot € 50.000 aan baten omdat hier in de praktijk behoefte aan bleek te bestaan. De normen voor de kleinste categorie zijn toegesneden op hun hanteerbaarheid voor deze categorie.

Hoofdstuk 0

Dit hoofdstuk zal inderdaad niet langer het begrip “normen” in de titel hebben.

Categorie A

Plek norm 2.1.1: vanaf C is dit een harde norm en om te voorkomen dat de volgorde van de normen per categorie afwijkt, is dit bij A (en B) de eerste norm.

3.1.1 (beleidsplan): de norm geeft ruimte voor een beleidsplan voor een jaar of meerdere jaren. Meerdere jaren wil zeggen minimaal twee. De begroting is hier niet gedefinieerd als één of meerjarig. Beiden mag dus, met dien verstande dat de Richtlijn C2 verplicht in ieder geval een begroting voor één jaar te hebben.

3.4.1 (risicobeheersing): al vanaf 2016 zijn risico's onderdeel van het toets gesprek met het CBF. Het anticiperen op risico's hoort bij het verantwoordelijk omgaan met geefgeld. Het CBF houdt in het toezicht wel rekening mee dat de risico-inventarisatie bij een A-organisatie er anders uit mag zien dan die van een E-organisatie.

5.1.3 (betrekken kennis): hier hebben wij de suggestie “zo nodig” weg te laten in die zin overgenomen dat de norm nu luidt: “Het Bestuur betreft zo nodig *aanvullende* (inhoudelijke en financiële) kennis om de Organisatie aan te sturen en de Doelstelling(en) te realiseren.”

6.1.2 (grensoverschrijdend gedrag voorkomen): in de huidige regeling is deze norm voor de kleinste organisaties ook niet vetgedrukt.

8.1.2 (jaarcijfers conform C2): uw opmerking is correct. De norm luidt nu “De Jaarverslaggeving (was: Jaarcijfers) is ingericht overeenkomstig de formats van Richtlijn C2 of RJ650.”

8.1.3 (adviezen en instructies): de tekst is aangepast. “volgt adviezen op” is gewijzigd in “streeft naar” en luidt nu:

Het Goede Doel streeft ernaar om naast de Jaarcijfers ook de overige onderdelen van de Jaarverslaggeving in te richten conform Richtlijn C2. Als uit wet- of regelgeving blijkt dat

een andere richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd moet worden, licht het Goede Doel dit toe.

8.1.4 (controle kascommissie): de commissie heeft kennis genomen van het werkprogramma. Het CBF heeft een hierop gebaseerd programma aan kleine Erkende goede doelen ter beschikking gesteld via het portal MijnCBF.

Categorie B

Inderdaad ontbreekt norm 5.1.4 van A bij de B normen. In de B normen volgt deze verplichting uit 8.2.1.c (net als bij CDE normen). Bij de A hoeft dit echter niet openbaar te worden gemaakt via de website.

Categorie C

3.2.4. inzicht in ontvangen en uitgaven is (expliciet) onder Organisatie opgenomen met de bedoeling dat het Goede Doel een bij diens karakteristieken passend inzicht geeft in het financieel beheer in brede zin (baten/lasten, inkomsten en uitgaven).

3.6.1- 3.6.4 interne sturing en beheersing is belangrijke subset aan normen voor elke organisatie. In de opbouw van normen van A naar E is gestreefd naar een geleidelijke opbouw. Het betalingsverkeer vergt zoals u aangeeft in elke organisatie voldoende aandacht. Ook de normen van hoofdstuk 5 dwingen af dat niemand zelfstandig over de middelen van de organisatie mag beschikken.

7.3.1 Belanghebbenden en impact: in deze norm staat een redactionele fout. De norm moet luiden: "De Organisatie betreft Belanghebbenden bij de evaluatie zoals bedoeld in 4.1.4. ". Dit is een harde norm.

8.1.2 Met betrekking tot uw punt: aansluitend bij de omvang is de bedoelde verplichting voor de categorie B niet opgenomen. Voor een (vrijwilligers)penningmeester bij een organisatie met de omvang van categorie B is kennisname van het hele boek met Richtlijnen C2 veel gevraagd. Toepassing van de formats op de jaarcijfers wordt voldoende geacht, mits aangevuld met ontwikkelpunt 8.1.3. dat de organisatie erop wijst om adviezen of instructies (van bijvoorbeeld accountant of CBF) over de toepassing van de RJ op te volgen.

8.1.2 / 8.1.3 beoogt de praktijk ruimte te geven, met behoud van de benodigde informatiewaarde.

8.1.4 / 8.1.5 als harde norm geldt minimaal een samenstellingsverklaring voor C. Om onduidelijkheid te voorkomen, is besloten norm 8.1.5 anders te formuleren:

"Het Goede Doel ontwikkelt zich zodanig dat vanaf enig verslagjaar de samenstellingsverklaring van een Accountant bij de Jaarverslaggeving wordt vervangen door een beoordelingsverklaring van een Accountant."

Wat beoogd wordt, is een doorgaande lijn te duiden: een Goed Doel met minimaal een samenstellingsverklaring groeit (mogelijk) door naar de volgende categorie, waarvoor een beoordelingsverklaring vereist is. Dan geeft norm 8.1.5. richting om daar naar toe te "ontwikkelen", daar bij stil te staan en waar nodig op te anticiperen. Wat die 'zodanige ontwikkeling' dan behelst verschilt van geval tot geval. Het beoogde effect is reflectie van

het bestuur op welke zekerheid en controle gewenst is gezien de omvang en complexiteit van de organisatie. De conclusie van die reflectie kan ook zijn dat nog niet te bepalen is vanaf welk verslagjaar dat zou zijn.

8.2.1 Jaarverslaggeving omvat bestuursverslag, jaarrekening en overige gegevens. In Richtlijn C 2 worden jaarrekening en bestuursverslag behandeld. Wij zijn het eens dat de term jaarverslaggeving (naar de mate zoals voor de categorie van toepassing) eenduidiger is, en passen dit nu consequent toe.

Categorie D

3.2.5 liquiditeitsprognose: naar gelang de situatie kan de termijn door de toezichthouder worden bepaald.

5.1.3 achten we voor categorie D passend. In de afweging om niet méér normen op te nemen, is geen ontwikkelpunt voor C opgenomen. Onze gedachte is, dat een Goed Doel in C doorgroeit naar D, zelf tijdig een impact analyse maakt, en dan voldoende tijd heeft om te anticiperen op de normen die in D gelden.

5.1.4 is ons inziens in de praktijk passend, waarbij het om het goede gesprek en de neerslag daarvan gaat, passend bij aard en omvang van de activiteiten en de governance. De inhoud van het begrip visie is dus maatwerk.

5.2.2 termijnen: de commissie acht het van belang dat binnen het Goede Doel heldere afspraken worden gemaakt. De commissie stelt geen eisen aan benoemingstermijnen.

5.2.3 verplichte externe begeleiding (periodiek, in de praktijk veelal eens in de 3 jaar) is een good practice, die de commissie graag ondersteunt.

8.2.1 D: inclusief controleverklaring van de accountant, voegen we toe.

8.2.1 R: in het jaarverslag worden evaluatie en daaruit mogelijk voortvloeiende aanpassingen vermeld, en zijn op die wijze openbaar.

8.2.1 V: voor de klachtenregeling geldt dat deze inderdaad verplicht is. De woorden "indien aanwezig" vervallen.

Categorie E

Uw vraag waar ontwikkelpunten toe moeten leiden, wordt als volgt beantwoord. Voorheen werden de niet-vetgedrukte normen zachte normen of bespreekpunten genoemd. De commissie heeft hier vragen over ontvangen. Niet duidelijk is wat hier van goede doelen precies wordt verlangd. Zo is het bijvoorbeeld de vraag of er een sanctie is indien een niet-vetgedrukte norm meerdere malen met de toezichthouder is besproken maar het goede doel zich niet inspant om iets te doen aan het in de norm gestelde.

Duidelijk moet zijn dat een inspanning wordt verwacht aan een niet-vetgedrukte norm te gaan voldoen. Om die reden is gekozen voor het begrip "ontwikkelpunt". Het zijn punten waaraan een goed doel op termijn moet voldoen of welke het goede doel op termijn moet toepassen. Hieraan gekoppeld is bepaling 0.1.4: een erkenning wordt alleen verkregen en behouden indien een Goed Doel zich inspant inhoud te geven aan het in het ontwikkelpunt gestelde.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

19. Dorcas Aid International 17 juli 2024

g.dewitte@dorcas.nl

Beste heer/mevrouw,

Bij deze wil ik namens Stichting Dorcas Aid International een reactie geven op de aanpassingenvoorstellen voor de Erkenningregeling Goede Doelen.

Norm 2.2.3:

We begrijpen de intentie achter norm 2.3.3. op basis van ontwikkelingen binnen de fondsenwervende markt en dit is ook onderdeel van onze fondsenwervingsstrategie. Echter roept de voorgestelde formulering de vraag op of de normstelling op deze manier wenselijk en haalbaar is. De woorden "niet wordt geschaad" maken dat het een erg brede en vergaande formulering is, die je oneindig door kan trekken, mede in combinatie met de woorden "andere Organisaties". Daarmee is de norm moeilijk te operationaliseren en te toetsen. In feite het de norm als doel dat de algemene geefbereidheid in stand wordt gehouden. Is het daarom niet passender - en werkbaarder voor organisaties - om de formulering aan te passen naar "dat het algemene geefvertrouwen en de algemene geefbereidheid van Gevers in stand blijft"?

Los van de uiteindelijke formulering, roept 2.3.3. vragen op over de toetsing: wat wordt er verwacht van erkende organisaties om aan te kunnen tonen dat aan deze norm voldaan wordt?

Norm 6.2.3:

Wat wordt er bedoeld met "welke adequate maatregelen"? In de huidige normen staat dat de organisatie vast moet leggen hoe adequate maatregelen worden genomen, en niet welke maatregelen er eventueel genomen kunnen worden n.a.v. een melding. De oude formulering vraagt om een procesmatige blik (d.w.z. vastleggen dat er een proces is om adequate maatregelen te nemen), de nieuwe formulering is inhoudelijk en lijkt van een organisatie te vragen om inhoudelijk vast te leggen welke potentiële maatregelen getroffen zouden kunnen worden in het geval van een melding. Is dat laatste daadwerkelijk wat met de nieuwe norm wordt beoogd? Wat ons betreft is het woord 'hoe' passender vanuit kwaliteitsoogpunt, zodat een organisatie vast stelt hoe tot maatregelen gekomen wordt, aangezien de maatregelen per casus kunnen verschillen.

Mocht u vragen hebben over deze reacties, dan ben ik beschikbaar dit verder toe te lichten.

Kind regards,

Gerben de Witte - Quality Manager

Geachte heer De Witte,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Bijgaand treft u als bijlage aan een samenvatting van een aantal aanpassingen in de normen waarover de commissie graag iedereen in één keer en breed informeert. Het betreft hoofdstuk 3.3. van de C, D en E categorie dat gaat over bestedingen, hoofdstuk 5 dat gaat over governance en hoofdstuk 6 dat gaat over integriteit. Op de website van de commissie kunt u alle individuele ingezonden reacties terugvinden met daarbij telkens de antwoorden van de commissie.

Wat betreft uw opmerkingen, het volgende.

Norm 2.2.3 bij E (de Organisatie maakt op zodanige wijze gebruik van wervingsmethoden en wervende uitingen, dat het geefvertrouwen en de geefbereidheid van Gevers aan de Organisatie dan wel andere Organisaties niet wordt geschaad) is gewijzigd in die zin dat “aan de Organisatie dan wel andere Organisaties) is geworden “aan Goede Doelen”. Overigens is ook besloten op basis van andere reacties deze norm hard te maken.

De norm luidt nu:

“Het Goede Doel werft zodanig, dat het geefvertrouwen en de geefbereidheid van Gevers aan Goede Doelen niet worden geschaad.”

De woorden “niet wordt geschaad” zijn gehandhaafd. Bij de toetsing hoeft dan immers slechts te worden nagegaan of de wervingsmethoden en uitingen van een organisatie aanleiding tot bepaalde negatieve gevolgen geven. Deze uitleg van *principle based* toetsen is nu ook opgenomen in de preambule.

Ten aanzien van uw vraag wat wordt verwacht: te denken valt aan geen misleidende informatie, niet over de missie, noch over de gift of over het feit dat de werving geld kost. Een ander voorbeeld betreft het goed omgaan met dataprotectie.

Wat betreft norm 6.2.3 volgt de commissie uw suggestie waarbij weer de nadruk is komen te liggen *hoe* adequate maatregelen worden genomen.

Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

m.van.uchelen@houthoff.com

Geachte heer, mevrouw,

Graag maken wij gebruik van de geboden gelegenheid om te reageren op de open consultatie over de nieuwe Normen Erkenningsregeling Goede Doelen. Wij hebben geen bezwaar tegen publicatie van onze reactie op de website van de Commissie Normstelling.

Indien u vragen heeft naar aanleiding van onze reactie dan zijn wij graag bereid een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Marleen van Uchelen

ADVISEUR | KANDIDAAT-NOTARIS

REACTIE NAAR AANLEIDING VAN DE OPEN CONSULTATIE NORMEN ERKENNINGSREGELING GOEDE DOELEN

Aan: Commissie Normstelling

HOUTHOFF Marleen van Uchelen-Schipper, Paul de Vries en Sylvia Dikmans

Inleiding

- 1.1. Namens Houthoff hebben wij met belangstelling kennisgenomen van het voorstel van de Commissie Normstelling Goede Doelen ("**Commissie Normstelling**") tot aanpassingen van de Normen van de Erkenningsregeling Goede Doelen ("**Aanpassingsvoorstel**") d.d. 12 juni 2024. Graag maken wij gebruik van de geboden mogelijkheid om hierop te reageren met enkele suggesties.
- 1.2. Allereerst spreken wij graag onze waardering uit voor het werk van de Commissie Normstelling en hun doel om met de Erkenningsregeling het vertrouwen in goede doelen en concreet de onafhankelijke normstelling bij de CBF-erkenning zo veel mogelijk te waarborgen. De Commissie Normstelling beoogt met dit Aanpassingsvoorstel de Normen na bijna tien jaar te actualiseren en onderkent dat het van belang is zo veel mogelijk aansluiting te zoeken bij de ANBI-vereisten. Wij merken in de praktijk, in het bijzonder bij het opstellen van statuten en het adviseren over reglementen waarin de Normen worden geconcretiseerd, dat de eenduidigheid van de verschillende toepasselijke regels (Boek 2 BW, ANBI-vereisten, Erkenningsregeling) van belang is.
- 1.3. Het Aanpassingsvoorstel bevat een wijziging van de categorie-indeling van organisaties in de Erkenningsregeling en daarnaast wijzigingen van de Normen. Wij zullen in onze reactie slechts ingaan op de voorgestelde wijzigingen van de Normen. Daarbij hebben wij gekeken naar de Normen die zijn opgenomen in de 'lichtste' categorie A

en de 'zwaarste' categorie E van de Erkenningsregeling. Bovendien richten we ons met name op de governance-elementen van de Erkenningsregeling.

- 1.4. Een belangrijk element van *good governance* is dat bestuur en toezicht duidelijk zijn gedefinieerd en dat de taken en verantwoordelijkheden van bestuurders en interne toezichthouders helder zijn afgebakend. Naar onze mening zou de Erkenningsregeling hiervoor nog duidelijker handvatten kunnen bieden, bijvoorbeeld in de gehanteerde definities. Dit zullen wij hieronder nader toelichten.

Aansluiting bij ANBI-normen

- 2.1. De Commissie Normstelling streeft naar zoveel mogelijk aansluiting bij de ANBI-vereisten. Wij onderschrijven dit streven. Dit zou mede de administratieve lasten van Organisaties zoveel mogelijk moeten verlichten. Wij merken op dat overwogen zou kunnen worden om voor Organisaties, die (willen) kwalificeren als ANBI, als aparte Norm op te nemen dat zij moeten voldoen aan de ANBI-eisen. Bij conflicterende normen gaan de ANBI-normen voor. Dit voorkomt bijvoorbeeld dat een Norm als artikel 1.2.1 (besteding batig saldo) geldt voor Organisaties die geen ANBI zijn. Maar dit zorgt er ook voor dat, als de ANBI-normen worden aangepast zonder dat de Normen van de Erkenningsregeling zijn aangepast, Organisaties op flexibele wijze de benodigde aanpassingen kunnen doen om als ANBI te blijven kwalificeren zonder in strijd te handelen met de Normen.

Definities

- 3.1. Bestuur. In deze definitie wordt het Bestuur 'het orgaan dat verantwoordelijk is voor de algemene en dagelijkse leiding van de Organisatie' genoemd. De termen dagelijks bestuur en algemeen bestuur komen in de wet niet voor. Wel maakt de wet bij het zgn. monistische bestuursmodel (*one tier board*) onderscheid tussen uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders. In praktijk wordt een beperkt aantal governance-modellen gehanteerd: (1) het bestuur-directiemodel; (2) het raad van toezichtmodel; of (3) het monistisch bestuursmodel.¹

In de definitie van Bestuur is ook te lezen dat, als er een titulaire directie is ingesteld voor de dagelijkse leiding, het Bestuur verantwoordelijk blijft voor de algemene gang van zaken. Hiermee lijkt eerder bedoeld te worden op een *one tier board* met twee soorten bestuurders en een taakverdeling waarbij de algemene gang van zaken het hele bestuur aangaat.

Het komt regelmatig voor dat voor de dagelijkse gang van zaken een titulaire directie wordt ingesteld, waarbij de titulair directeuren als houders van een doorlopende volmacht (procuratie) in het handelsregister kunnen worden ingeschreven. Zoals de

1 Zie voor wat betreft culturele instellingen die – net als goede doelen – doorgaans de stichting als rechtsvorm hebben en in de praktijk vaak het bestuur-directie-model of het raad van toezicht-model hanteren: M.F.H. Loudon, J.D. Stolmeijer-Arends en M.J. van Uchelen-Schipper, 'Cultuursector', par. 7.2.3 in Houwen, PerquinDeelen & Andes (red.), *Handboek Semipubliek Ondernemingsrecht* (VDHI nr. 183) 2023.

definitie terecht vermeldt, is het bestuur in een dergelijk bestuur-directiemodel eindverantwoordelijk voor de titulaire directeur(en).² Meer concreet is het bestuur verantwoordelijk voor zowel de voorbereiding, vaststelling als de uitvoering van het beleid. Volgens de definitie van 'Intern Toezichthouder' houdt het Bestuur in een bestuur-directiemodel toezicht op de directie. Hoewel dat op zich klopt, blijkt deze terminologie in de praktijk lastig. Wij menen dat het daarom van belang is om in de Erkenningsregeling voor te schrijven dat bij een bestuur-directiemodel in ieder geval een reglement wordt vastgesteld waarin de taken en bevoegdheden van (het bestuur en) de directie zijn geregeld. Dat kan in een afzonderlijk directiereglement of een gecombineerd bestuur-directiereglement.

3.2. Belanghebbenden: Hier wordt verwezen naar 'iedereen die een rechtstreeks belang heeft bij het werk van de Organisatie'. Wij vragen ons af of het niet vooral gaat om degenen die een direct of indirect belang hebben bij de Activiteiten en/of Doelstellingen van de Organisatie.

3.3. Doelstelling(en): Dit zijn volgens de definitie 'de resultaten die de Organisatie wil realiseren met haar Activiteiten, met het oog op het bereiken van het Hoofddoel'. Taalkundig vinden wij dit lastig te begrijpen. Is hier bedoeld dat de doelstelling concrete (meetbare?) resultaten moet opleveren?

3.4. Hoofddoel: In de statuten moet het doel van de rechtspersoon (doorgaans een stichting) worden geformuleerd. Aangezien de term 'hoofddoel' verwijst naar 'de beoogde maatschappelijke verbetering die een Organisatie op de lange termijn voor haar Doelgroep wil bereiken' lijkt hier eerder de missie of bestaansreden (*raison d'être*) bedoeld te zijn. Artikel 1 van de Normen kent ook het kopje 'Missie'. Wij menen dat de term 'Missie' passender is dan de term 'Hoofddoel' omdat het hier duidelijk gaat om meer dan het statutaire doel alleen.

3.5. Intern Toezichthouder: De term Intern Toezichthouder achten wij ongelukkig aangezien deze niet aansluit bij de termen van Boek 2 BW. Waarom wordt niet net als in Boek 2 BW de term 'commissaris' en 'raad van commissarissen' gebruikt, waaronder wordt begrepen (een lid van) de raad van toezicht?³

2 Volgens de wet (Boek 2 BW) is het bestuur immers verantwoordelijk voor het besturen van de rechtspersoon. Zie voor wat betreft stichtingen artikel 2:291 lid 1 BW. Bestuurders kunnen intern worden aangesproken indien het niet behoorlijk vervullen van hun bestuurstaak leidt tot schade en ernstig verwijtbaar is, zie artikel 2:9 BW.

3 De op 1 juli 2021 inwerking getreden Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (*Stb.* 2020, 507 en 508) verwijst naar de 'raad van commissarissen' waaronder ook de 'raad van toezicht' wordt begrepen: zie artikel 2:292a lid 1 BW.

Deze definitie van Intern Toezichthouder bevat, in combinatie met de definitie van Bestuur, naar onze mening een weeffout. De bepalingen die zien op toezicht kunnen in een bestuur-directie model niet een-op-een worden toebedeeld aan het Bestuur. Bovendien lijken de niet-uitvoerende bestuurders soms op één lijn te worden gesteld met het Bestuur.

Bijvoorbeeld in 3.1.1. en 3.6.1 bij Categorie E gaat het mis en lopen bestuur en toezicht door elkaar. Het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting worden niet opgesteld en vastgesteld door de Intern Toezichthouder (raad van commissarissen of de niet-uitvoerende bestuurders) maar door het bestuur in de zin van de wet of – bij een *one tier board* - door de uitvoerende bestuurders. Managementinformatie wordt volgens artikel 3.6.1 bij Categorie E verstrekt aan 'het Bestuur respectievelijk de Intern Toezichthouder'? Maar wie verstrekt deze informatie dan precies namens de Organisatie en waarom en met welk doel wordt er managementinformatie verstrekt aan niet-uitvoerende bestuurders?

In navolging van de cultuursector zou overwogen kunnen worden om voor goede doelen met een bestuur-directie model in of bij de Erkenningregeling een aparte leeswijzer op te stellen.⁴ Ook voor wat betreft de *one tier board* kan eventueel, net als in de Nederlandse Corporate Governance Code, een aparte paragraaf of toelichting worden opgenomen.⁵ Overigens houden in een *one tier board* bestuurders vanwege het collegialiteitsbeginsel onderling over en weer toezicht op elkaar: de nietuitvoerende bestuurders houden dus niet alleen toezicht op de uitvoerende bestuurders maar ook op de andere niet-uitvoerende bestuurders.

- 3.6. Organisatie: in feite wordt hiermee naar onze mening de rechtspersoon bedoeld. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit de definitie van 'Bestuur' waarin wordt verwezen naar de statutaire verantwoordelijkheid voor de algemene en dagelijkse leiding *van de Organisatie* waarmee in juridische zin de bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen de rechtspersoon wordt bedoeld. Naar onze mening is de term rechtspersoon in juridische zin duidelijker.

De definitie noemt als kenmerk dat een dergelijke Organisatie (rechtspersoon) 'geen winstoogmerk' heeft. Naar onze mening gaat het niet zozeer om het winstoogmerk maar om het feit dat voor de rechtspersoon een winstuitkeringsverbod geldt (dus dat de rechtspersoon in feite in vereniging of stichting is). Het maken van winst met de ondernomen activiteiten kan juist bijdragen aan het te bereiken doel, maar van belang is dat deze winst slechts conform het doel kan worden besteed. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat ook in de ANBI-voorwaarden – volgens ons dus ook enigszins verwarrend - staat dat de rechtspersoon geen winstoogmerk mag hebben.

4 <https://www.cultuur-ondernemen.nl/storage/media/Bestuur-versie-GCC2019.pdf>

5 Zie hoofdstuk 5 van de Nederlandse Corporate Governance Code,

<https://www.mccg.nl/decode/publicaties/codes/2022/12/20/corporate-governance-code-2022>.

- 3.7. Er is geen definitie van tegenstrijdig belang en/of belangenverstrengeling opgenomen in de lijst van definities terwijl dat voor de praktijk belangrijke termen zijn. Wat betreft tegenstrijdig belang kan verwezen worden naar Boek 2 BW. Het voorkomen van en omgaan met belangenverstrengeling is een belangrijk thema voor goede doelen. Wij menen dat hier meer nadruk op gelegd zou kunnen worden. In de Normen zou bijvoorbeeld opgenomen kunnen worden dat het Bestuur en de Interne Toezichthouder periodiek met elkaar in gesprek gaan wat zij daaronder verstaan zodat er ook meer duidelijkheid binnen de organisatie is of en wanneer belangenverstrengeling gemeld moet worden (zie ook onze opmerkingen bij artikel 5.3 hierna).

Artikel 1 (Missie)

- 4.1. Opvallend in dit artikel en overigens ook in een aantal andere artikelen is dat de Organisatie de normadressaat is, dus degene op wie de verplichting rust om de Norm na te leven. Uit de definities lijkt te volgen dat het bestuur optreedt namens en verantwoordelijk is voor de Organisatie. Naar onze mening zijn het bestuur en de raad van commissarissen⁶ (indien deze is ingesteld) ieder verantwoordelijk voor invulling en naleving van bepaalde Normen en zou juist duidelijk moeten zijn wie voor wat verantwoordelijk is. Vergelijk bijvoorbeeld ook de Nederlandse Corporate Governance Code die zich in sommige bepalingen expliciet richt tot het bestuur en in andere bepalingen tot de raad van commissarissen.⁷
- 4.2. In artikel 1.1.1 van de Normen is te lezen dat de Organisatie uitsluitend Activiteiten uitvoert die zijn gericht op het bereiken van het Hoofddoel. Dit blijkt ook uit de statuten, aldus artikel 1.1.1. Eigenlijk spreekt dit voor zich en blijkt dit ook zonder dit in de statuten nog een keer te hoeven herhalen. In de wet staat als richtsnoer voor het bestuur en de raad van commissarissen dat zij zich bij de vervulling van hun taak richten naar het belang van de rechtspersoon en de met haar verbonden onderneming of organisatie. Wat het belang van de rechtspersoon inhoudt wordt in hoge mate bepaald door het doel van de rechtspersoon. Uit de rechtspraak en literatuur volgt dat daarbij de belangen van al degenen die bij de rechtspersoon en haar organisatie zijn betrokken moeten worden afgewogen en dat ook het maatschappelijk belang daarvan deel uitmaakt.

Artikel 5 (Governance)

- 5.1. Inrichting, taken en verantwoordelijkheden. Artikel 5.1.1. van de Normen van Categorie A noemt een 'statutaire of titulaire directie'. De term statutaire directie komt nergens

6 Waaronder ook wordt begrepen de raad van toezicht.

7 <https://www.mccg.nl/publicaties/codes/2022/12/20/corporate-governance-code-2022>.

terug. De definitie van Bestuur verwijst slechts de titulaire directie. Wij adviseren de verwijzing naar 'statutaire directie' te schrappen. Een titulaire directie kan maar hoeft niet een statutaire basis te hebben. Ook de verwijzing naar 'Intern Toezichthouder' vinden wij verwarrend: het bestuur ziet in zekere zin toe op het functioneren van de directie, waarvoor het bestuur ook eindverantwoordelijk is, maar heeft een wettelijke bestuurlijke taak. De bepalingen die zien op het Bestuur zijn van toepassing en niet de bepalingen die zijn geschreven voor een raad van commissarissen/Intern Toezichthouder. Zoals opgemerkt achten wij een directiereglement of een gecombineerd bestuur en directiereglement van toegevoegde waarde, al dan niet naast de statuten. Het woord eventueel zou dan ook in artikel 5.1.1 en 5.1.2 weggelaten kunnen worden.

- 5.2. Ook 5.1.1 van de Normen van Categorie E is onduidelijk: 'De governance is zodanig ingericht dat sprake is van een scheiding tussen de functies van het Bestuur (en/of de dagelijkse leiding) en de Intern Toezichthouder'. Hoe werkt dit uit in een bestuurdirectiemodel? Het bestuur is immers eindverantwoordelijk voor de directie.
- 5.3. In artikel 5.1.4 van de Normen van Categorie A wordt geregeld dat de Organisatie alle hoofd- en nevenfuncties vastlegt van het Bestuur en van de leden van de eventuele Intern Toezichthouder. Aan deze bepaling zou toegevoegd dienen te worden waar vastlegging dient te gebeuren en wie daarvoor concreet verantwoordelijk is namens de Organisatie. En is het vereist om (relevante) nevenfuncties openbaar te maken, bijvoorbeeld op de website van de Organisatie? Deze bepaling komt overigens niet terug in de Normen van Categorie E terwijl deze bepaling ook voor grote organisaties van belang is.
- 5.4. Beschikkingmacht. Het beschikkingmacht-criterium van artikel 5.2 is voor wat betreft de bestuurders een herhaling van een belangrijke ANBI-eis. Toegevoegd is dat dit ook geldt voor medewerkers en leden van de eventuele Intern Toezichthouder en dat de Organisatie in de statuten 'en eventueel reglementen' vastlegt hoe zij dit doet. Als het gaat om de gezamenlijke vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders (tweehandtekeningenstelsel) dient dit *in ieder geval* in de statuten vastgelegd te worden. Met medewerkers zal worden bedoeld: degenen die bevoegd zijn op grond van een interne volmacht namens de Organisatie overeenkomsten aan te gaan en/of over geld te beschikken. In dat geval dient inderdaad in een intern reglement maar ook in de betreffende volmacht vastgelegd te worden dat ook hier een tweehandtekeningenstelsel geldt.
- 5.5. Belangenverstremgeling. In artikel 5.3.1 van de Normen van Categorie A en E staat: 'De Organisatie borgt dat melding wordt gedaan van iedere vorm van (mogelijke) belangenverstremgeling van leden van het Bestuur en de Intern Toezichthouder'. Onduidelijk is hoe en waar dit gewaarborgd moet zijn (de laatste zin van dit artikel slaat mogelijk alleen terug op de zin daarvoor en niet op deze eerste zin) en of dit schriftelijk moet gebeuren of ook mondeling mag. Wij adviseren op te nemen dat een melding altijd schriftelijk gedaan moet worden waarbij relevante informatie wordt verstrekt. Bovendien menen wij dat een verwijzing naar deze meldingsplicht in de statuten of reglementen moet worden opgenomen. De statuten en/of het reglement

zouden ook concreet moeten maken bij wie melding moet worden gedaan en wat er vervolgens met de melding moet gebeuren. Gebruikelijk is bijvoorbeeld te bepalen dat melding wordt gedaan bij de voorzitter van de raad van commissarissen en dat de raad (buiten aanwezigheid van de desbetreffende persoon) beslist of sprake is van ongewenste belangenverstrengeling en/of van tegenstrijdig belang. Ingeval sprake is van tegenstrijdig belang is het naar onze mening van belang dat de Organisatie hier transparant over is, bijvoorbeeld door vermelding van de tegenstrijdige belangen en de omgang hiermee in het jaarverslag. Inspiratie kan worden opgedaan bij de Governance Code Cultuur (zie aanbeveling 3 van bepaling 3).⁸

Artikel 6 (Integriteit)

- 6.1. In artikel 6.2.1 van de Normen van Categorie A en E staat dat de Organisatie zorgdraagt voor een meldpunt. Dit zou naar onze mening een zoveel mogelijk onafhankelijk meldpunt dienen te zijn. Zoals het er nu staat zou dit ook bij het Bestuur neergelegd kunnen worden.

Slot

Wij zijn graag bereid tot een nadere toelichting van onze opmerkingen. Onze contactgegevens zijn hieronder te vinden.

⁸ Zie ook <https://www.cultuur-ondernemen.nl/governance-code-cultuur/principe/introductie>

CONTACTGEGEVENS

Marleen van Uchelen-Schipper Adviseur

T 020 605 6430

E m.van.uchelen@houthoff.com

Paul de Vries Notaris-Partner

T 020 605 6187

E p.de.vries@houthoff.com

Sylvia Dikmans Belastingadviseur-Partner

T 020 605 6933

E s.dikmans@houthoff.com

Geachte mevrouw Van Uchelen,

Hartelijk dank voor uw reactie en die van uw collega's. Wij vonden die uitermate waardevol, en hebben u vervolgens gevraagd om ons te adviseren bij het verwerken van alle van derden ontvangen reacties, in het bijzonder op het punt van de governance. Dat heeft geleid tot niet alleen een advies op dit punt, maar ook tot een gedachtewisseling op tal van andere onderdelen van de voorgenomen aanpassing van de Erkenningsregeling.

Wij hebben elkaar in de loop van de afgelopen maanden veelvuldig gesproken en veel hoeken van het speelveld verkend. Ik acht het daarom niet zinvol om –anders dan wij bij andere reacties doen- nu ook schriftelijk op alle in uw reactie aan de orde gestelde punten in te gaan. Dat is inmiddels in onze gesprekken voldoende gebeurd.

Wel wil ik langs deze weg namens de Commissie Normstelling mijn grote dank uitspreken voor uw bijdrage, uw tomeloze inzet én uw flexibiliteit om de Erkenningregeling te vervolmaken. Ook dank ik het kantoor Houthoff voor de bereidheid uw inzet pro deo ter beschikking te stellen. Wij zien uit naar uw deelname aan de Commissie vanaf 1 januari a.s.

Afschrift van deze mail stuur ik ter informatie aan uw collega's Sylvia Dikmans en Paul de Vries.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

Beloningsregeling

1. Evangelische Hogeschool 19 juni 2024

Geachte leden van de commissie normstelling,

Met veel waardering heb ik de aanpassingen in de regeling doorgenomen. Complimenten: de regeling is er duidelijker op geworden en ook de toelichting scherper geformuleerd!

Tegelijk wil ik u vanuit ervaring van toepassing van de regeling niet onthouden dat op twee punten nog aanscherping aan te bevelen is:

1. Jaarreferentie.

De referentie aan het beloningsjaar lijkt op het eerste gezicht duidelijk. Toch laat dit in de praktijk ruimte voor verschil:

a. De ene organisatie zal de jaarreferentie (bijvoorbeeld 2025) gebruiken als referentie naar het fiscale jaar waarin de beloning plaats vindt. Ergo bij de verslaglegging over 2025 (ergens begin 2026) zal de 2025-norm worden gehanteerd.

b. De andere organisatie zal de jaarreferentie (bijvoorbeeld 2025) gebruiken als referentie aan het jaar waarin verslag wordt gedaan! Dus begin 2025 wordt in de verslag legging teruggekeken op 2024 en de directie beloning gewogen tegen de 2025 norm.

Het verdient aanbeveling over de norm toepassing in de regeling heel helder te zijn!

N.B. In mijn herinnering gold wijze b. bij aanvang van de normeringsregeling als te hanteren toepassing. Dat lijkt te verschuiven naar wijze a.

2. Gebroken boekjaar

Onze organisatie kent een gebroken boekjaar, van 1/7 t/m 30/6. Het verdient aanbeveling in de regeling op te nemen hoe de regeling in dat geval moet worden toegepast. En wel op de volgende twee punten:

- a. Het moment van verslaglegging en publicatieplicht.
- b. De toepassing van de norm. Daarvan zijn er twee varianten denkbaar:
 - i. weging tegen de optelling van twee halve normjaren (die immers gaan over 1/1 t/m 31/12)
 - ii. weging tegen een half jaar verschoven norm.

En dan (in het verlengde van punt 1 hierboven) terug of vooruit?

Dus op het verslagmoment 'geheel gepasseerde' of 'het vigerende' kalenderjaar?

In afwachting van uw reactie,

met vriendelijke groet,

Maarten Lootens

Informatiebeleid en gegevensbeheer

Geachte heer Lootens,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Uw vraag met betrekking tot de jaarreferentie wordt als volgt door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren beantwoord.

Het directiesalaris (jaarinkomen en de andere in de beloningsregeling genoemde beloningselementen) dient op ieder moment onder het op dat moment geldende maximum te blijven. (NB De maxima in de regeling kunnen ook gedurende een boekjaar worden geïndexeerd.) Voor het voor een organisatie geldende verslagjaar (al dan niet een gebroken boekjaar) wordt het bij de regeling behorende verantwoordingsformat in het jaarverslag opgenomen. In het verantwoordingsformat wordt de feitelijk verstrekte beloning in het betreffende boekjaar opgenomen.

Zodra de definitieve normen inclusief de herziene Beloningsregeling zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

2. Stichting Het Zuid-Hollands Landschap 28 juni 2024

Jose Rutten <j.rutten@zhl.nl>

Beste contactpersoon Commissie Normstelling,

Via, via hebben wij uw email ontvangen met uw voorstel voor aanpassing van de Regeling beloning directeuren.

Ik heb 2 vragen voor u:

1. Kunt u deze informatie voortaan ook sturen naar onze afdeling Personeelszaken van onze organisatie Stichting Het Zuid-Hollands Landschap via de email hr@zhl.nl

Dan kunnen wij deze informatie doorsturen aan de Raad van Toezicht met ons advies en onderbouwing.

2. In uw email geeft u aan voor wie de regeling van toepassing is.

Toepassing van de regeling

De regeling is van toepassing op de eindverantwoordelijke ('de directie') functie(s) van goededoelenorganisaties en is derhalve van toepassing op titulaire en statutaire directieleden en bestuurders die in een bestuursmodel de directietaken vervullen.

Wij hebben in onze organisatie een Directeur Bestuurder (statutair directeur) en een Operationeel Directeur (titulair directeur).

- De beloning van de Directeur Bestuurder gaat volgens de regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties.
- De functie Operationeel Directeur wordt nu beloond volgens de CAO-regeling van de 'CAO Bos en Natuur' ondernemingsdeel De Landschappen'.

Begrijp ik goed dat de beloning voor onze Operationeel Directeur volgens het aangepaste voorstel nu ook zou moeten lopen via de regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties?

Of is dat een keuze voor de Raad van Toezicht?

Graag ontvang ik uw reactie hierop.

Geachte mevrouw Rutten,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Uw vraag met betrekking tot de toepassing (werkingsfeer) van de regeling, wordt als volgt door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren beantwoord.

De regeling is van toepassing op directieleden van goede doelen en is derhalve van toepassing op titulaire en statutaire directieleden en bestuurders die in een bestuursmodel de directietaken vervullen. De intentie van de regeling is dat de toepassing directieleden betreft die (eind)verantwoordelijk zijn voor de performance van de organisatie en daarover verantwoording afleggen aan het toezichthoudend orgaan zoals een Raad van Toezicht of een bestuur (of in een one tier board; aan de niet-uitvoerende bestuurders). Doorgaans zullen deze functies als Raad van Bestuur of directie worden aangeduid. In een meerhoofdig directiemodel zal veelal sprake zijn van gescheiden verantwoordelijkheden bijvoorbeeld in de vorm van een algemeen en operationeel directeur die wel gezamenlijk de directievoering doen. Het is altijd de verantwoordelijkheid van het toezichthoudend orgaan om te beoordelen en te besluiten welke functies onder de werkingsfeer van de regeling vallen en wat dat betekent voor verantwoordelijkheden en de rechtspositie van betrokken functies en functievervullers. Daarbij dient zorgvuldig rekenschap te worden gegeven van

de relatie tussen de beloning en de bijbehorende verantwoordelijkheden, d.w.z. weerspiegelen de beloningsverhoudingen ook de feitelijke verantwoordelijkheidsverdeling in de (governance van de) organisatie.

Zodra de definitieve normen inclusief de herziene Beloningsregeling zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

3. Wilde Ganzen 16 juli 2024

Geachte heer De Graeff,

Dank voor de aanpassingen c.q. verbeteringen in zowel de erkenningsregeling als de beloningsregeling.

Wat betreft de beloningsregeling merk ik in de praktijk dat met name het criterium complexiteit tot veel discussie en interpretatieverschillen leidt. Fijn dat ook hierin verbeteringen zijn aangebracht. Toch blijft er naar onze mening nog steeds een grijs gebied. Daarom hieronder enkele aanbevelingen voor meer helderheid:

- 2.2 Criterium complexiteit

In de aanhef staat ‘...ALLE doelactiviteiten...’. De term ALLE vinden wij verwarrend en kan tot onjuiste uitkomsten leiden. Bijvoorbeeld organisatie A heeft omzet van 100M, waarvan 50M voor (zelf) uitvoering van doelactiviteiten en de overige 50M voor financiering doelactiviteiten derden. Organisatie B heeft omzet van 50M, waarvan 50M (=100% = ALLE doelactiviteiten). Volgens criterium ‘ALLE’ zou dan organisatie B kwalificeren voor complexiteit niveau 2 en organisatie A alleen voor complexiteit niveau 1, terwijl organisatie A juist meer en diverser onderneemt, dus complexer is dan organisatie B. Dit zou een onjuiste uitkomst zijn. Voorstel: het woordje ‘ALLE’ schrappen.

- 2.2 Criterium complexiteit

Niveau 1 vs 2. Op niveau 1 voert de organisatie geen of nauwelijks eigen activiteiten uit en op niveau 2 volledig. Er wordt hierbij niet gerefereerd aan coördinatie van activiteiten en hoe dit te wegen ten opzichte van het zelf uitvoeren van activiteiten. Het coördineren van een consortium of netwerk als leidende organisatie is veelal complexer dan het uitvoeren van deelactiviteiten binnen dit consortium. Terwijl in de huidige beschrijving een coördinerende organisatie beperkt blijft tot niveau 1 en een organisatie die deelactiviteiten uitvoert behoort tot niveau 2. Het zou goed zijn om in de beschrijving het begrip coördinatie (van activiteiten) toe te voegen en hoe dit te wegen.

- 2.2 Criterium complexiteit

Niveau 3 ad b: hier is overlapping met criteria die ook al in 2.1 (omvang organisatie) gewogen worden – namelijk personeel/fte -waardoor dit aspect dubbel c.q. te zwaar wordt gewogen.

- 2.2 Criterium complexiteit

Middelen. Wat maakt dat immateriële middelen buiten beschouwing worden gelaten in de opsomming, terwijl deze wel degelijk bijdragen aan complexiteit? Sterker nog: in de huidige ontwikkelingen wereldwijd (tech) spelen immateriële middelen zelfs een veel zwaardere rol dan materiële middelen. Te denken is bijvoorbeeld aan beheer van complexe partnernetwerken, tech en ict (systemen, patenten, platforms etc). Suggestie: in de beschrijving en opsomming zowel materiële als immateriële middelen opnemen.

Met vriendelijke groet,
Kees de Jong Wilde Ganzen Directeur

Geachte heer De Jong,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Uw vraag met betrekking tot het criterium complexiteit, wordt als volgt door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren beantwoord.

Het criterium complexiteit betreft de diversiteit van de activiteiten en de impact van de organisatie en het bijbehorende middelencomplex met de governance en organisatie-inrichting die besturing door de directie mogelijk maakt. Bij niveau staat dat hierbij van toepassing moet zijn “alle doelactiviteiten uitvoeren om de organisatiemissie te realiseren en waar de daarbij genoemde kenmerken van toepassing zijn”.

De vraag wordt gesteld of ‘alle’ van toepassing moet zijn aangezien het niet zelf uitvoeren, maar het organiseren van in het bijzonder de kernactiviteiten van een organisatie in de vorm van ketens, netwerken, partnerschappen etc., niet van een vergelijkbare complexiteit zijn.

De commissie vindt dit een terecht punt en voert twee wijzigingen door:

- Het woord ‘alle’ in de inleidende tekst wordt verwijderd en
- Bij de beschrijving wordt toegevoegd: “dan wel coördineert”.

Bij niveau 3 wordt vermeld dat de samenhang met de omvang van de organisatie moet worden beoordeeld bij het wege van de complexiteit van de besturing van het middelencomplex door de directie. Er wordt in de regeling gewezen op die samenhang en er is derhalve geen sprake van een “dubbeltelling”.

In de regeling wordt het begrip middelencomplex gehanteerd om te duiden welke materiële middelen als vastgoed, grond, personeel en materieel nodig zijn voor het realiseren van de organisatiemissie. De vraag wordt gesteld of immateriële middelen hierbij een rol zouden kunnen en moeten spelen. De commissie vindt dit een terecht punt en voegt immateriële middelen (met voorbeelden) toe.

Zodra de definitieve normen inclusief de herziene Beloningsregeling zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,
Voorzitter Commissie Normstelling

4. World Vision Netherlands 16 juni 2024

E-mail: ingrid_voortman@worldvision.nl

Beste heer, mevrouw,

Bedankt voor het ons toesturen van het voorstel voor de aanpassingen van normen van de Erkenningregeling voor Goede Doelen.

Wij hebben de nieuwe berekeningswijze bestudeerd en kunnen ons hier grotendeels in vinden.

Het deel waar wij ons minder in kunnen vinden is dat Income from other non-profit organisations volledig onder onze baten fondsenwerving vallen, terwijl dit voor sommige non-profit organisations deels particuliere fondsenwerving is en deels overheidsbijdragen. Denk bijvoorbeeld aan de gelden van Giro555. Bij de staffel maakte dit niet uit, omdat het een vast bedrag per schijf was. Maar nu met de nieuwe "belastingen" methode, heeft dit een grote impact.

De overheid schenkt met enige regelmaat ook een groot deel aan Giro555 bij een grote actie. Wij pleiten derhalve voor een aangepaste toekenning van deze baten, van bijvoorbeeld 50%, in lijn met het uitsluiten van de baten van overheden waarover afgerekend wordt.

Wij hebben er geen bezwaar tegen dat onze reactie wordt gepubliceerd op de website www.commissienormstelling.nl.

Hartelijke groet, Warm regards,

Ingrid Voortman | Assistent controller | World Vision Netherlands | Tel: (+31)33 464 3456

[Geachte mevrouw Voortman,](#)

[Hartelijk dank voor uw reactie. Uw opmerking betreft de tarifiering van toezichthouder CBF, hier gaat onze commissie niet over. We hebben uw reactie aan het CBF doorgestuurd.](#)

[Zodra de definitieve normen zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.](#)

[Met vriendelijke groet,](#)

[Jan Jaap de Graeff,](#)
[Voorzitter Commissie Normstelling](#)

5. Friendship Sports Centre 11 juli 2024

Y.wayper@friendshipsc.nl

Wij hebben e.e.a. doorgelopen.

Wij zijn tot de conclusie gekomen dat de salarissen die in de nieuwe regeling staan, de oude salarissen zijn (zie als vergelijk de laatste 2 bijlagen). We zullen waarschijnlijk niet de eersten zijn die dit melden, maar meld het graag toch voor de zekerheid. Ik neem aan dat dat niet de bedoeling is.

M.a.w. de salarissen vermeld in de beloningsregeling, aangepast 1 mei, ingaande per 1-1-2025 zijn dezelfde salarissen als vermeld in de beloningsregeling, november 2020 (zie bijlage 2). Om het echt inzichtelijk te maken heb ik een bijlage 1 voor mezelf gemaakt, met de 3 verschillende salarissen vermeld op blz. 1, 2 en 3). Er staat wel vermeld dat de salarissen nog niet geïndexeerd zijn voor 1-1-2025 maar niet dat de salarissen die vermeld staan in de nieuwe regeling de oude salarissen zijn, want die zijn in een andere mail al wel een keer gestuurd.

Ik hoop dat duidelijk is wat ik bedoel. Graag ontvang ik uw reactie hierop.

Dank alvast.

Met vriendelijke groet,

Yvonne Wayper

Office Manager & HR

Geachte mevrouw Wayper,

Hartelijk dank voor uw reactie.

Uw vraag met betrekking tot de vermelde bedragen, wordt als volgt door onze Adviescommissie Beloningsregeling Directeuren beantwoord.

In de aangepaste regeling is opgenomen dat de bedragen nog zullen worden geactualiseerd per de ingangsdatum van de aangepaste regeling.

Zodra de definitieve normen inclusief de herziene Beloningsregeling zijn vastgesteld, zullen deze onder andere op de website van de commissie normstelling worden gepubliceerd. Dit zal uiterlijk 31 december 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

Jan Jaap de Graeff,

Voorzitter Commissie Normstelling
